

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

«Організація та методика внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства»

Студентки 2 курсу, 5м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
аналіз та аудит»

Пінтової Олександри
Олексіївни

Науковий керівник
канд. екон. наук, доцент

Роздобудько Валерій
Васильович

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, доцент,
відмінник освіти

Назарова Каріна
Олександрівна

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансовий аналіз та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри К. О. Назарова

«___» _____ 201__ р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентки
Пінтової Олександри Олексіївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: Організація та методика внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства (на матеріалах ТОВ «АС-Медіа»)

Затверджена наказом ректора від «___» _____ 201__ р. №

2. Строк здачі студентом закінченого роботи: 1 листопада 2019 року

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета роботи: висвітлення методики й організації внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства, а також розроблення рекомендацій щодо вдосконалення аудиту використання активів на підприємстві ТОВ «АС-Медіа».

Об'єкт дослідження: процес внутрішнього аудиту активів підприємства ТОВ «АС-Медіа».

Предмет дослідження: сукупність практичних і теоретичних питань організації та методики внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства.

4. Перелік графічного матеріалу (з точним визначенням обов'язкових креслень): таблиці та діаграми основних показників, що характеризують результати діяльності підприємства; методика здійснення внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства; організаційно- інформаційна модель внутрішнього аудиту ефективності використання активів об'єкта дослідження.

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант	Дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

1-3	Роздобудько В. В.		
-----	-------------------	--	--

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади внутрішнього аудиту ефективності використання активів

1.1. Економічна сутність активів та ефективність їх використання

1.2. Роль внутрішнього аудиту в системі управління активами підприємства

1.3. Огляд нормативно-правової бази та спеціальної літератури з питань внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства

Розділ 2. Інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту ефективності використання активів

2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «АС-Медіа»

2.2. Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності використання активів

2.3. Оцінка якості служби внутрішнього аудиту на підприємстві «АС-Медіа»

Розділ 3. Організація внутрішнього аудиту ефективності використання активів

3.1. Методика проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів

3.2. Основні проблеми та шляхи удосконалення методики і організації внутрішнього аудиту активів

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Розробка плану ВКР		
2.	Написання 1 розділу ВКР		
3.	Написання 2 розділу ВКР		
4.	Написання 3 розділу ВКР		
5.	Написання висновків та вступу ВКР		
6.	Представлення роботи на кафедру		
7	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалу		

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ	
ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Економічна сутність активів та ефективність їх використання	10
1.2. Роль внутрішнього аудиту в системі управління активами підприємства	14
1.3. Огляд нормативно-правової бази та спеціальної літератури з питань внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства	20
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	23
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО	
АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ	25
2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «АС-Медіа»	25
2.2. Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності використання активів.....	32
2.3. Оцінка якості служби внутрішнього аудиту на підприємстві «АС-Медіа».....	37
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	41
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ	
ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ	43
3.1. Методика проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів.....	43
3.2. Основні проблеми та шляхи удосконалення методики і організації внутрішнього аудиту активів	49
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	55
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Кожне підприємство здійснює свою господарську діяльність шляхом взаємозв'язку певних ресурсів, – трудових, матеріальних, грошових ресурсів, цінних паперів – що є основою виробництва. Активи – це ресурси підприємства, що очікувано призведуть до отримання економічної вигоди в майбутньому. Фінансовий стан підприємства безпосередньо залежить від ефективності використання активів, тому швидкість оборотності активів впливає не тільки на фінансову стійкість та платоспроможність підприємства, а й забезпечує сприятливі перспективи для його економічного розвитку.

Ефективність використання активів є одним з головних завдань сучасних підприємств, оскільки забезпечує виконання поставлених цілей підприємства з мінімальними втратами. Неефективне використання активів часто призводить до простою виробничого обладнання, заборгованості перед працівниками та постачальниками підприємства, тощо. Тому власнику підприємства або керівництву потрібно об'єктивно оцінити ефективність використання активів. Отже, з огляду вищевказаного, оцінкам ефективності використання активів підприємства набуває особливої актуальності в умовах сучасних ринкових відносин.

Для грамотного проведення фінансово-господарської діяльності підприємства здійснюють контроль за процесами визнання оцінки та обліку активів. Ефективність – це один із результативних показників, що характеризує раціональне використання активів у якісному та кількісному вираженні. Внутрішній аудит ефективності визначає, чи відповідають отримані доходи від використання активів понесеним на них витратам. Тому можна сказати, що внутрішній аудит ефективності має на меті оцінку повноти досягнення запланованих цілей, виявлення проблем у використанні активів та розробку пропозицій щодо підвищення ефективності використання даних ресурсів.

Метою даної роботи є висвітлення методики й організації внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства, а також розроблення рекомендацій щодо вдосконалення аудиту використання активів на підприємстві.

Виходячи з визначеної мети, були поставлені наступні завдання:

- розкрити економічну сутність внутрішнього аудиту активів підприємства;
- дослідити нормативну базу та спеціальну літературу щодо теми дослідження;
- надати коротку організаційно-економічну характеристику підприємства ТОВ «АС-Медіа» – бази дослідження;
- розробити організаційно-інформаційну модель аудиту ефективності використання активів підприємства;
- дослідити методику внутрішнього аудиту активів на підприємстві;
- визначити основні проблеми внутрішнього аудиту використання активів та їх шляхи удосконалення.

Предметом дослідження даної роботи є сукупність практичних і теоретичних питань організації та методики внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства.

Об'єктом дослідження є безпосередньо процес внутрішнього аудиту активів підприємства ТОВ «АС-Медіа».

Тема аудиту ефективності використання активів підприємства складає основу для прийняття правильних управлінських рішень з точки зору економічного розвитку підприємства та його конкурентоспроможності не тільки на вітчизняному ринку, а й на світовому. Ось чому багато фахівців у своїх роботах і дослідженнях велику увагу приділяють саме цій темі. Теоретичну основу дослідження питання аудиту ефективності використання активів склали наукові концепції та теоретичні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: Назарова К. О., Мних Є. В., Бутинець Ф. Ф., Никонович М. О., Шинкар С. М., Чумакова І. Ю., Хаблюк В. А. та ін. Слід зазначити, що серед згаданих вище авторів немає одноставної думки стосовно запропонованої системи показників, що характеризують ефективність використання активів, широти обхвату та окремих аспектів методики аудиту та аналізу.

В даній роботі дослідження проводиться на базі Товариства з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа».

Інформаційною базою дослідження стали нормативні акти України, матеріали наукових статей, наукова література, а також практичні дані обліку, аналізу та аудиту ТОВ «АС-Медіа».

У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання економічних явищ, які забезпечили розв'язання поставлених завдань з обраного напрямку дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання. Для розкриття теоретичного та практичного змісту застосовувалися такі методи узагальнення, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, системний підхід, порівняння, аналогія. Також були використані традиційні способи та засоби економічного аналізу – табличний та графічний аналіз і групування.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці теоретико-методичних рекомендацій і пропозицій щодо удосконалення внутрішнього аудиту суб'єктів малого підприємництва. Наукова новизна визначається такими елементами:

удосконалено

- методичний підхід до проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства;
- підхід до планування внутрішнього аудиту активів підприємства ТОВ «АС-Медіа»

набули подальшого розвитку

- типові форми робочих документів внутрішнього аудиту активів підприємства;
- організація ведення внутрішнього аудиту в цілому;
- рекомендації щодо підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні пропозицій та рекомендацій, спрямованих на удосконалення внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства. У ході дослідження виявлено помилки у документальному оформленні й організації оформлення роботи внутрішніх аудиторів та надано рекомендації щодо їх вирішення, у той час саме підприємство засвідчує якісне здійснення внутрішнього аудиту та стабільно високий фінансовий стан. Основні результати дослідження і пропозиції, викладені у випускній кваліфікаційній роботі, знайшли практичне застосування у діяльності підприємства ТОВ «АС-Медіа» (довідка від 21. 10. 2019 р.)

За результатами дослідження опубліковано 1 наукову працю за темою «Аудит оцінки ефективності використання активів підприємства» у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність активів та ефективність їх використання

Активи підприємства займають одне з найголовніших місць не тільки у фінансовій звітності, але й у системі управління і розвитку суб'єкта господарювання, адже вони є частиною результатів фінансово-господарської діяльності підприємства за певний період, а також фінансового стану на даний момент. Ефективність використання активів на пряму залежить від правильності їх визначення і віднесення до бухгалтерського обліку. Можна сказати, що активи суб'єкта господарювання являють собою економічні й фінансові ресурси у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються у господарській діяльності з метою одержання прибутку [13, ст. 230]. Тому велике значення має теоретичні аспекти до визначення сутності об'єктів, що відносять до статті «Активи» та визнання їх у бухгалтерському обліку суб'єктів господарювання. Визнання – це процес включення до фінансових звітів статті, яка відповідає визначенню активу та сформована за таким критерієм [25]:

- а) існує ймовірність надходження до підприємства або вибуття з нього будь-якої майбутньої економічної вигоди, пов'язаної з цією статтею;
- б) стаття має собівартість або вартість, яку можна вірогідно оцінити.

Такими характеристиками повинен володіти кожен об'єкт, щоб правильно показати його в бухгалтерському обліку. Не менш важливим є визначення активу, що дозволить зрозуміти та відрізнити актив від зобов'язань та капіталу підприємства.

Поняття «актив» досліджували у своїх працях багато вітчизняних та зарубіжних науковців та вчених, які зробили величезний внесок у визначення класифікацію й оцінку активів підприємства (табл. 1.1). Визначення активів підприємства розглядалися з різних аспектів, а саме економічного, фінансового, інноваційного, оперативного, з огляду бухгалтерського обліку та менеджменту. Це

поняття здається досить легким на сприйняття, проте при досить детальному дослідженні виникають нелегкі у розв'язанні питання.

Таблиця 1.1

Визначення «актив» у працях вітчизняних і зарубіжних авторів

№ з/п	Автор або група авторів	Визначення
1	Бутинець Ф.Ф.	Активи – це ресурси, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому.
2	Бланк І. А.	Активи – це економічні ресурси, які контролюються підприємством.
3	Мних Є. В.	Активи – це економічні ресурси компанії, які мають принести дохід в результаті очікуваних операцій.
4	Редько А. Ю.	Активи – це контрольовані підприємствами господарські ресурси, які отриманні в результаті попередніх операцій і повинні принести дохід чи іншу економічну вигоду в майбутньому.
5	Ів Бернар, Жан-Клод Коллі	Активи – це сукупність власного майна і дебіторських рахунків, які належать підприємству.
6	Ткач В. І., Кузьменко В. А.	Активи – це економічні прибутки, майбутні, передбачувані, отримані чи контрольовані економічними суб'єктами в результаті господарських операцій чи минулих подій.
7	Соколов Я. В.	Активи – це: <ol style="list-style-type: none"> 1. майно, яке знаходиться у власності підприємства; 2. доходи майбутніх періодів; 3. витрати майбутніх періодів.

Дані таблиці 1.1 свідчать, що поняття «активи» трактують по-різному. Ототожнюючи вищенаведені терміни, можна виділити спільне у думках науковців та сказати, що активи – це ресурси підприємства, які призведуть до отримання доходів або економічних вигод в результаті минулих операцій. Я вважаю, що активи – це ресурси, якими володіє підприємство, для того, щоб суб'єкт господарювання міг залишатися конкурентоспроможним на вітчизняному та світовому ринках.

У балансі активи відображаються в грошовому виразі та оцінюються за допомогою таких методів [36]:

- Історичної собівартості (за сумою сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент придбання. Є основою оцінки й комбінується з іншими методами оцінки);
- Поточної собівартості (за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б сплачена в разі придбання такого або еквівалентного активу на поточний момент);
- Вартості реалізації (за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яку можна було б отримати на поточний момент через продаж активу в ході звичайної реалізації);
- Теперішньої вартості (за теперішньою дисконтовою вартістю майбутніх чистих надходжень грошових коштів, які, як очікується, має генерувати стаття під час звичайної діяльності підприємства).

Активи підприємства поділяють за різними ознаками, які по різному відносять до статей в фінансовій звітності бухгалтерського, фінансового, управлінського обліку (рис 1.1).

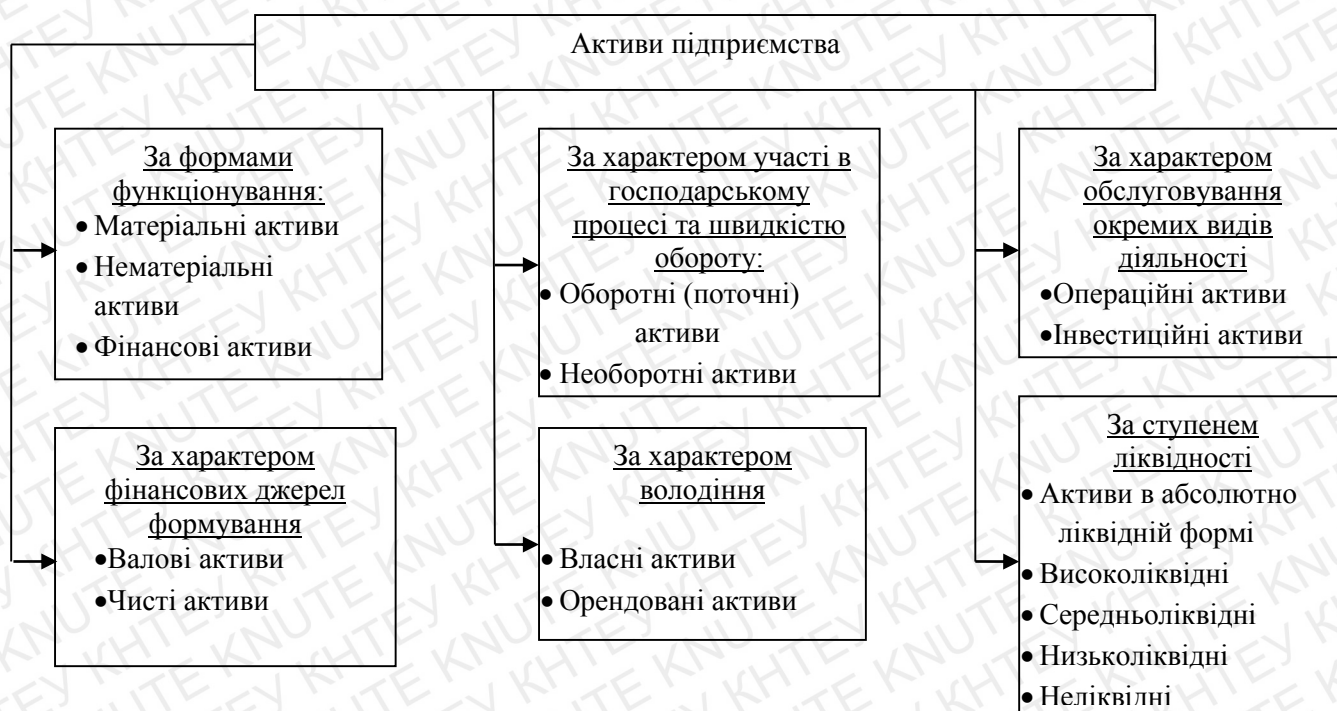

Рис. 1.1 Класифікація активів суб'єкта господарювання [29, ст. 214]

Така класифікація дає змогу у повному обсязі зрозуміти сутність активів, їх призначення та оцінити результати підприємства.

Між забезпеченістю суб'єкта господарювання активами, їх раціональним використанням і фінансовим станом підприємства існує прямий взаємозв'язок. Зіставлення результату господарської діяльності підприємства з величиною активів на певну дату або середньорічною вартістю активів та їх різних складових визначають ефективність використання цих активів. До результату господарської діяльності відносять такі показники, як: обсяг виробництва продукції робіт і послуг, прибуток, товарооборот та виручка від реалізації зменшена на величину податків.

На рис 1.2 зображено статистичні дані активів по малих підприємствах України за КВЕД 58.13 «Видання газет».

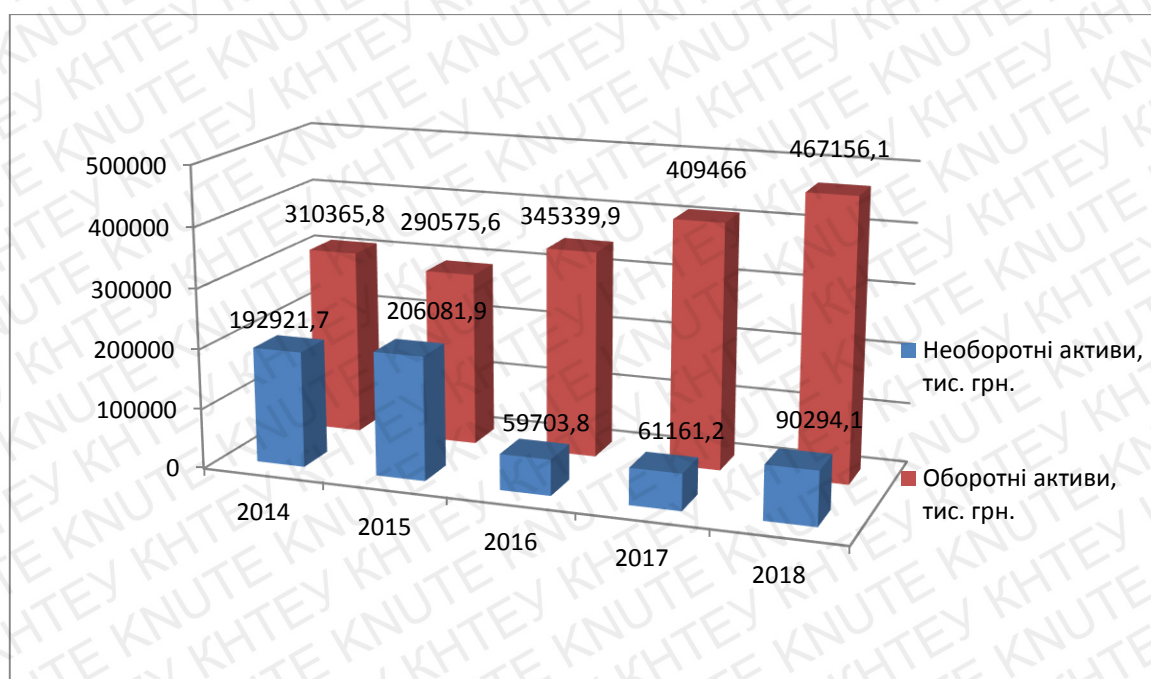

Рис. 1.2 Показники активів малих підприємств України за 2014-2018 роки
Джерело: Сформовано за [12].

Дані рис 1.2 свідчать, що оборотні активи малих підприємств зросли за останні чотири роки. Статичні дані також свідчать про тенденцію зростання необоротних активів, водночас за цими даними не можна оцінити ефективності використання як оборотних активів, так і необоротних активів.

Аналізуючи ефективність використання активів необхідно порівнювати обсяг господарської діяльності та розмір величини активів, оскільки вони тісно пов'язані між собою. Збільшення обсягів діяльності призводить, як правило, до зростання валюти балансу і, навпаки, зростання активів, які знаходяться у розпорядженні підприємств, призведе, при інших рівних умовах, до розширення господарської діяльності [51, ст. 341]. Про результати використання активів можна дізнатися, порівнюючи темпи зміни вищенаведених показників, а також розрахувавши коефіцієнти оборотності та ділової активності.

Економічну ефективність використання активів можна проаналізувати також за допомогою показників рентабельності. Змістом цих показників є визначення величини прибутку, отриманого на 1 грн. величини активу. До показників рентабельності, що визначають ефективність використання активів відносять:

- Рентабельність активів в цілому (співвідношення величини чистого прибутку до середньорічної вартості активів);
- Рентабельність окремих складових активів (співвідношення величини чистого прибутку до середньорічної вартості окремої складової частини активів).

Отже, активи мають значний вплив на фінансові результати суб'єкта господарювання, а також надалі на прийняття вірних управлінських рішень. Ефективне використання активів дає змогу проаналізувати та вибрати економічно вигідний курс до розвитку підприємства та дозволяє знайти недоліки в процесі господарювання та в максимальний строк їх вирішити.

1.2. Роль внутрішнього аудиту в системі управління активами підприємства

На сьогодні суб'єкти господарювання з різними організаційно-правовими формами самостійно впроваджують методи ведення бухгалтерського обліку, вибирають певну доступну саме для цього підприємства організацію виробництва і реалізації товарів, робіт і послуг. Тому важливо здійснювати як внутрішній так і зовнішній контроль за веденням господарської діяльності таких підприємств.

Оскільки внутрішній аудит відіграє досить значну роль, то слід розглянути, що ж розуміють під цим поняттям. Так Міжнародний Інститут Внутрішніх Аудиторів визначає, що «внутрішній аудит – це незалежна об’єктивна діяльність з надання впевненості та консультативних послуг, що має приносити користь організації та покращувати її діяльність» [44]. У свою чергу Гуцаленко У. О. та Причепя Г. В. виділяють внутрішній аудит, як « незалежну діяльність з перевірки та оцінки роботи суб’єкта господарювання в його інтересах» [9, ст. 111]. За Каменської Т. О. даний термін означає «діяльність з оцінювання, яка організована в межах суб’єкта господарювання і яку виконує окремий відділ» [15, ст. 263]. Отже, поняття «внутрішній аудит» неоднозначне. Проаналізувавши різні трактування, можна зазначити, що внутрішній аудит – це перевірка, що проводиться службою внутрішнього контролю підприємства, з метою надання рекомендацій для ефективного використання ресурсів суб’єкта господарювання.

На рис 1.3 показано дані Державної аудиторської служби про кількість проведення внутрішнього аудиту в Україні.

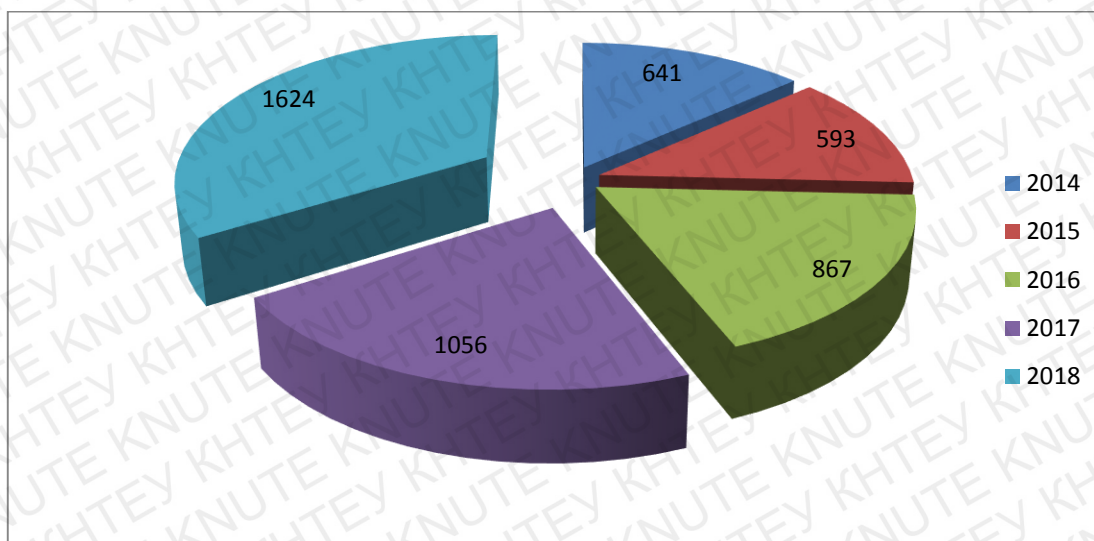

Рис. 1.3 Кількість проведення внутрішнього аудиту в Україні за 2014-2018 роки

Джерело: Сформовано за [11].

Як бачимо, підприємства значно більше уваги стали приділяти внутрішньому аудиту. Це показує на прагнення економічного розвитку та підвищення потенціалу на світових ринках. Державна аудиторська служба України проводить внутрішній

аудит згідно затверджених планів щодо перевірки підприємств державної та комунальної власності. Водночас, щодо підприємств недержавного сектору економіки дані відсутні. Це пов'язано з тим, що інформація щодо внутрішнього аудиту містить конфіденційну інформацію, а користувачами є керівництво суб'єкта господарювання.

Основними замовниками внутрішнього аудиту на сьогодні є вище керівництво підприємств і організацій, рада директорів, дирекція. Вони визначають напрямки здійснення аудиту та завдання аудиторів [44]. Проте не кожний суб'єкт господарювання може створити окрему службу внутрішнього аудиту. Саме тому керівникові слід зважити всі переваги та недоліки та чи не призведе ця служба до зменшення фінансового результату.

Існують певні відмінності між зовнішніми аудиторами та службою внутрішніх аудиторів, які допоможуть краще зрозуміти роль внутрішнього аудиту для підприємства (табл. 1.2). Також порівнюючи ці два види контролю можна більш обширно розглянути позитивні та негативні сторони внутрішнього аудиту.

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика внутрішнього і зовнішнього аудиту

Елементи	Внутрішній аудит	Зовнішній аудит
Мета	Визначається керівництвом підприємства	Оцінка достовірності фінансової звітності
Основне завдання	Задоволення дирекції в межах даного завдання	Вираження власної думки для потреб третіх осіб
Засоби	Обираються самостійно або прописані в внутрішніх стандартах	Визначаються загальноприйнятими аудиторськими стандартами
Вид діяльності	Виконавча	Підприємницька
Взаємовідносини	Підпорядкованість та залежність від керівництва	Рівноправне партнерство, незалежність

Продовження таблиці 1.2

Суб'єкти	Співробітники, які є штатними працівниками	Незалежні експерти, що мають відповідний атестат та ліцензію на право займатися цим видом підприємництва
Об'єкти	Вирішення окремих функціональних завдань розробка та перевірка інформаційних систем підприємства	Система обліку і звітності підприємства
Відповідальність	Перед керівництвом, за виконання обов'язків	Перед клієнтами та третіми особами, встановлено законодавчо
Методи	При однакових задачах одні і ті ж методи, але різняться в мірі та детальності	
Звітність	Перед керівництвом	Останній етап аудиторського висновку: аналітична частина передається клієнту

Джерело: сформовано за автором [28, ст. 394]

Внутрішній аудит у порівнянні із зовнішнім є більш поглибленим і таким, що враховує специфіку підприємства, ознайомлений із правилами внутрішнього звітування, а саме [5, ст. 7] :

- дотримання встановленої політики підприємства;
- прогноз обсягу реалізації продукції, товарів, робіт та послуг, розміру отриманих прибутків;
- розробку та контроль за дотриманням планів невідкладних заходів;
- дані аналізів кошторисів та фактичних витрат;
- аналіз ситуацій ризику і запобігання банкрутству, тощо;

Система управління підприємством складається з певних завдань, методів та принципів, а також організаційної структури суб'єкта господарювання, до якої відноситься такий структурний підрозділ, як служба внутрішнього аудиту. До функціональних підсистем можна віднести: стратегічне і поточне управління підприємством, планування, управління фінансами та інвестиціями. Під стратегічним і поточним управлінням розуміють аналіз зовнішнього середовища для формування цілей економічного суб'єкта, що призведуть до розвитку підприємства, а також неперервність роботи та взаємозв'язок всіх структурних підрозділів підприємства. Планування дає змогу заздалегідь прорахувати можливості до підвищення ефективності функціонування підприємства, а

управління фінансами полягає у контролі за рухом грошових коштів та формуванням власних коштів суб'єкта господарювання. У свою чергу управління інвестиціями полягає у вдосконаленні організації підприємства та запровадженні нових інноваційних ідей.

На підприємстві внутрішній контроль здійснюється безперервно, що дає змогу виявити помилки у системі ведення господарської діяльності та запобігти їм у майбутньому. Внутрішній аудит виконує певні функції, що дають змогу уникнути ризиків, пов'язаних з неправильним веденням бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку та покращити фінансовий стан підприємства, а саме:

- аналітична функція;
- консультативна функція;
- управлінська функція;
- експертна функція.

Внутрішній аудит активів передбачає перевірку їх визнання, реальність, власність та суттєвість. На основі аналізу нормативних документів з аудиту активів внутрішній аудитор розроблює аналітичний інструментарій аудиторської перевірки:

- єдиний підхід до організації внутрішнього аудиту та підбору відповідних аудиторських процедур;
- оптимізація співвідношення детальних тестів та аналітичних процедур в рамках тестування;
- документування процесу внутрішнього аудиту, з метою узагальнення інформації для керівника.

Внутрішній аудитор виявляє, на яких ділянках, пов'язаних з активами, потрібна поглиблена перевірка. Крім того, виявляють ділянки, де проблеми ймовірніше за все не виникнуть. Отже, під час проведення перевірки активів, аудитори запрошують документи, розробляють аналітичні тести, визначають ключові статті, оцінюють факти, які вказують на недотримання нормативно-правових актів. Також вони тісно взаємодіють з бухгалтерською, юридичною,

кадровою службою економічного суб'єкта, а також безпосередньо з керівництвом. Це дає можливість максимально виправити можливу кількість виявлених помилок і неточностей, а також ефективно управляти активами підприємства.

Внутрішній аудит займає головне місце в здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства та в ефективному управлінні ресурсами цього підприємства, тому що внутрішні аудиторі зацікавлені у довгостроковій ефективній діяльності підприємства. Висновки внутрішніх аудиторів можуть бути взяті до уваги керівниками не лише при розробці стратегічних рішень, а і в процесі оперативного управління, що вказують на досить важливе значення внутрішнього аудиту для підприємства.

Дуже часто внутрішній аудит прирівнюють до внутрішнього контролю, проте ці два поняття мають різне значення. Метою будь-якого суб'єкта господарювання є створення системи контролю, яка допомагає своєчасно виявляти помилки, сприяючи підвищенню ефективності роботи [7, ст. 142]. Проте, правильно організована система контролю на підприємстві потребує оцінки ефективності, тобто внутрішнього аудиту. Відмінність внутрішнього аудиту і внутрішнього контролю відображено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Порівняльна характеристика внутрішнього аудиту і внутрішнього контролю

Елементи	Внутрішній аудит	Внутрішній контроль
Функції	Контроль та аналіз в основному фінансової звітності	Контроль та аналіз діяльності підприємства
Об'єкт	Стан бухгалтерського обліку та фінансової звітності, стан активів, та стійка платоспроможність підприємства	Рух майна підприємства, зміна власника або керівництва, джерела створення прибутку
Суб'єкт	Служба внутрішнього аудиту	Керівники структурних підрозділів
Характер здійснення	Наступний контроль	Поточний контроль
Звітування	Перед власником підприємства	Перед функціональним керівником

Джерело: сформовано за автором [7, ст. 143]

Таким чином, можна сказати, що внутрішній аудит і внутрішній контроль взаємопов'язані, тому що від ефективності контролю залежать показники які

отримують внутрішні аудитори від перевірки. Отже, внутрішній аудит є одним із способів контролю на підприємстві.

Роль внутрішнього аудиту в цілому та аудиту активів для кожного суб'єкта господарювання, а отже і для економіки країни, є дуже важливою, тому що саме такий контроль дозволяє об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства. Аудит допоможе керівнику вчасно звернути увагу на проблеми функціонування підприємства та правильно розробити стратегічний план дій для економічного розвитку суб'єкта господарювання.

1.3. Огляд нормативно-правової бази та спеціальної літератури з питань внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства

В Україні існує певна система, яка регулює аудиторську діяльність і складається з окремих рівнів, що мають певні види документів, а також галузь та ступінь розробленості нормативної документації. Перший рівень містить закони України й підзаконні нормативні акти. На розгляд до Верховної Ради у 2015 році потрапив Проект Закону України «Про внутрішній аудит», який спрямований на створення незалежного фінансового внутрішнього контролю відповідно до міжнародних стандартів та правові засади здійснення внутрішнього аудиту. Проте у 2019 році цей закон відхилили. Законодавчі та підзаконні нормативні акти встановлюють загальні положення проведення аудиту та правила організації аудиторської діяльності стосовно конкретних галузей, організацій та окремих питань оподаткування, бухгалтерського обліку, фінансів, господарського права.

Другий рівень складається з корпоративних норм. Серед таких норм виділяють стандарти внутрішнього аудиту та етики, дійсні для всіх внутрішніх аудиторів України. «Стандарти внутрішнього аудиту» показують певну методику та організацію проведення внутрішнього аудиту, визначають порядок робочих документів аудитора та регулюють форму звітування по завершенню аудиту [44]. Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту» визначає правила та

морально-етичні принципи професійної діяльності внутрішніх аудиторів, що дають можливість об'єктивно провести перевірку [38].

Третій рівень містить норми сформовані аудитором суб'єктів господарювання самостійно. До них можна віднести внутрішні стандарти індивідуально розроблені на основі «Стандартів внутрішнього аудиту», зміст і форма яких є прерогативою підприємства, що має систему внутрішнього аудиту.

Внутрішній аудит ефективності використання активів представлений нормативно-правовою та інформаційною базою, науково-методичним, матеріально-технічним і фінансовим забезпеченням (додаток Е). Оскільки аудит ефективності використання активів містить перевірку необоротних активів, запасів, дебіторської заборгованості, фінансових інвестицій та грошових коштів, то базою, якою користується аудитор під час перевірки, є бухгалтерські нормативні документи, такі як:

- Господарський кодекс.
- Податковий кодекс.
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».
- Міжнародні стандарти фінансової звітності.
- Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
- Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
- Облікова політика суб'єкту господарювання.

Не менш важливим у роботі внутрішніх аудиторів є Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту [24]. Ці стандарти визначають основні вимоги здійснення внутрішнього аудиту, обов'язки внутрішнього аудитора, а також основних функцій внутрішнього аудиту. Суб'єкти господарювання відрізняються між собою метою, структурою, розміром, тому саме такі розбіжності можуть негативно вплинути на здійснення внутрішнього аудиту. Міжнародні стандарти охоплюють всі обов'язкові елементи внутрішнього контролю, включаючи аудит, не тільки з досвіду зарубіжних країн, але й загалом для різних організаційно-правових форм.

Сьогодні досить обширно розроблена нормативна база внутрішнього аудиту для державної сфери діяльності. Внутрішній аудит державних підприємств регулюється такими нормативно правовими актами:

- Бюджетний кодекс України – характеризує внутрішній аудит та включає загальні засади здійснення аудиту.
- Постанова КМУ «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту» – визначає методіку проведення внутрішнього аудиту для державних установ та порядок створення служби внутрішнього аудиту.

Велике значення питанням, пов'язаним із внутрішнім аудитом ефективності використання активів підприємства, надавали й продовжують надавати сучасні вітчизняні науковці (додаток Ж).

Немченко В. В. у своїй праці пропонує поділити проведення внутрішнього аудиту активів на три групи [29, ст. 126]:

- 1) аудит основних засобів;
- 2) аудит нематеріальних активів;
- 3) аудит капітальних інвестицій та інших активів.

У свою чергу, Давидов Г. М. вважає, що система внутрішнього аудиту активів має супроводжуватися додатковими описами стосовно таких питань [10, ст. 271]:

- джерела і характер походження інформації за великими господарськими операціями;
- основні бухгалтерські регістри, що відображають сальдо за рахунками;
- звіти про суттєвість бухгалтерських операцій.

Цей автор запропонував спочатку проводити внутрішній аудит статей, які безпосередньо впливають на отримання прибутку, тобто готівки та дебіторської заборгованості, а лише потім інших активів. Така позиція протилежна погляду Немченка В. В.

Існує велика кількість та різноманітність функцій внутрішньої перевірки. Тому Дерев'янюк С. І. та Олійник С. О. внутрішній аудит ефективності використання активів поділяють на декілька видів (рис 1.2).

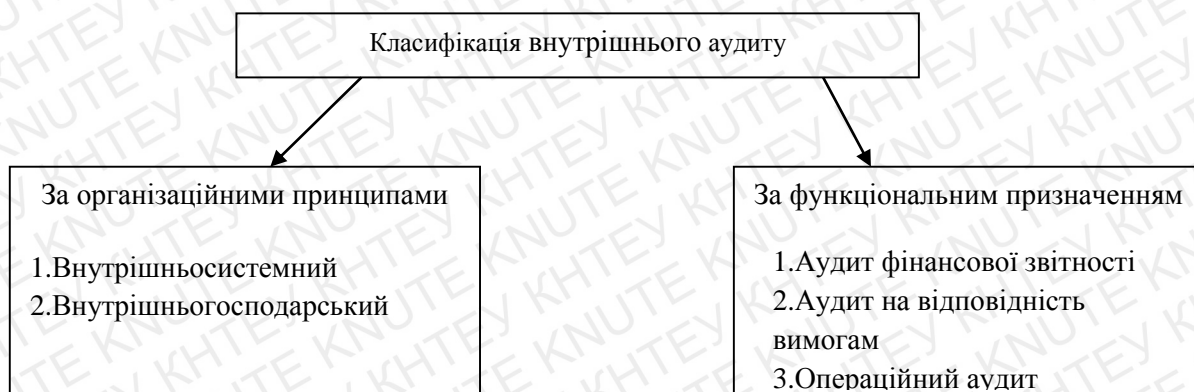

Рис. 1.2 Класифікаційні ознаки та види внутрішнього аудиту

Питанням оцінки внутрішнього аудиту ефективності займалася Назарова К. О., яка зазначає, що проблема визначення аудиту ефективності не досліджена повною мірою та потребує удосконалення методології. При цьому підкреслює, що «поняття ефективності не є тотожним до таких узагальнюючих економічних категорій, як дієвість, результативність, економічність» [28, ст. 310]. Ці категорії, на думку Назарової К. О., можуть бути критеріями оцінки ефективності, які повинні прописуватись у внутрішніх стандартах аудиту та внутрішньофірмових стандартах якості аудиту.

Узагальнюючи вищенаведене можна зазначити, що питання внутрішнього аудиту ефективності використання активів досить актуальні на сьогоднішній момент. Недостатня нормативна база для підприємств різної організаційної форми (приватних, товариств з обмеженою відповідальністю, акціонерних та інших) може привести до неякісного здійснення внутрішнього аудиту. Неоднозначні думки до підходів та методик проведення внутрішнього аудиту серед практиків та теоретиків призводить до розмежування системи внутрішнього аудиту, тому ця тема досі потребує поглибленого та детального вивчення.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За результатами дослідження питання теоретичних засад внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства сформульовано ряд висновків:

1. Активи суб'єкта господарювання являють собою економічні й фінансові ресурси підприємства, тому ефективність використання активів на пряму залежить від правильності їх визначення і віднесення до бухгалтерського обліку. Економічну ефективність використання активів можна проаналізувати за допомогою показників рентабельності.

2. Важливо здійснювати внутрішній аудит на підприємстві, оскільки існує практика здійснення обліку за самостійно встановленими формами документів та за неправильними методами. Поняття «внутрішній аудит» неоднозначне, адже досліджується науковцями з різних боків. В загалом можна сказати, що внутрішній аудит – це перевірка служби внутрішнього аудиту, з метою надання рекомендацій щодо ефективного здійснення фінансово-господарської діяльності

3. Внутрішній аудит часто ототожнюють з внутрішнім контролем. В ході дослідження було виявлено, що внутрішній контроль охоплює внутрішній аудит, а отже вони взаємопов'язані між собою. Показники внутрішнього аудиту впливають на якість проведення внутрішнього контролю.

4. Існують значні відмінності між зовнішнім та внутрішнім аудитом. Ці поняття відрізняються метою, характером та методикою здійснення, а також організацією. Внутрішній аудит у порівнянні із зовнішнім є більш поглибленим і таким, що враховує специфіку підприємства, ознайомлений із правилами внутрішнього звітування.

5. Внутрішній аудит регламентується Кодексом етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту та Стандартами внутрішнього аудиту, а також Господарським і Податковим кодексами, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Міжнародними стандартами фінансової звітності та іншими. Внутрішній аудит розглядається такими науковцями як Назарова К. О., Немченко В. В., Дерев'яно С. І. та Олійник С. О., що визначають основні положення проведення аудиту ефективності використання активів з економічних, господарських, правових аспектів.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ

2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «АС-Медіа»

Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» почало свою діяльність у 2008 році та стало одним з провідних постачальників зарубіжної преси на українському ринку. Підприємство провадить свою діяльність у форматі передплатного агентства повного циклу, що має на меті отримати прибуток. Підприємство має самостійний баланс, здійснює бухгалтерський і податковий фінансовий та управлінський облік, складає фінансову та статистичну звітність та справно сплачує податки у встановленому законодавством порядку.

ТОВ «АС-Медіа» (код ЄДРПОУ 34821562) знаходиться за адресою: 04080, м. Київ, вулиця Нижньоюрківська, будинок 9.

Видами діяльності даного товариства з обмеженою відповідальністю є:

- видання та друкування газет;
- друкування іншої продукції;
- оптова торгівля іншими товарами господарського призначення;
- поштова та кур'єрська діяльність;
- посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації.

Отже, основним видом діяльності суб'єкта господарювання є здійснення передплати на зарубіжні та українські газети й журнали, а також їх доставка по території Києва та інших регіонах у день виходу їх друком за кордоном. Така діяльність здійснюється завдяки довготривалому партнерству ТОВ «АС-Медіа» із компанією PressReader (NewspaperDirect Inc), що є світовим лідером з розповсюдження преси.

ТОВ «АС-Медіа» має можливість продавати свою та імпорتنу продукцію як в одиничних екземплярах, так і у формі підписки, тобто газети й журнали можна отримувати кожного місяця. У зв'язку з партнерством зі світовим лідером підприємство, крім власної продукції, розповсюджує такі продукти, як PressReader

Print, PressReader Technology та PressReader HotSpot в режимі «день у день», або у режимі безкоштовної промо-доставки протягом 3 днів.

Серед всесвітньовідомих видань ТОВ «АС-Медіа» пропонує такі: The Times, The Financial Times, The New York Times, Le Monde, El Pais, USA Today, The Wall Street Journal, La Repubblica, Mainichi Shimbun, Daily Telegraph, The Guardian та багато інших. Крім закордонних видань підприємство доставляє українські видання, а також друкує власні під торговою маркою SmartPress, яка пропонує газети й журнали на таку тематику:

- теми суспільства і держави;
- теми бізнесу;
- теми реклами й маркетингу;
- теми фінансів, права та бухгалтерії;
- теми технології й науки;
- теми здоров'я і спорту;
- теми будівництва і дизайну;
- журнали як для жінок, так і для чоловіків;
- дитячі комікси, а також комікси для будь-якого віку.

На сьогодні ТОВ «АС-Медіа» пропонує каталог видань, якій містить 3000 закордонних газет і журналів по системі PressReader, а також понад 3000 українських та закордонних видань, які доставляються в оригінальному форматі.

Матеріально-технічну базу і кошти ТОВ «АС-Медіа» складають основні фонди та оборотні кошти, а також інші матеріальні цінності та фінансові ресурси, вартість яких відображено у балансі.

Як і будь-яке підприємство ТОВ «АС-Медіа» складається з окремих структурних підрозділів, що мають чітке функціональне розмежування. Підприємство «АС-Медіа» має одного власника, який вніс 100 % статутного капіталу, що становить 1515,4 тис. грн. ТОВ «АС-Медіа» складається з 10 відділів, взаємопов'язаних між собою. Схематично структурні підрозділи відображено на рис. 2.1.

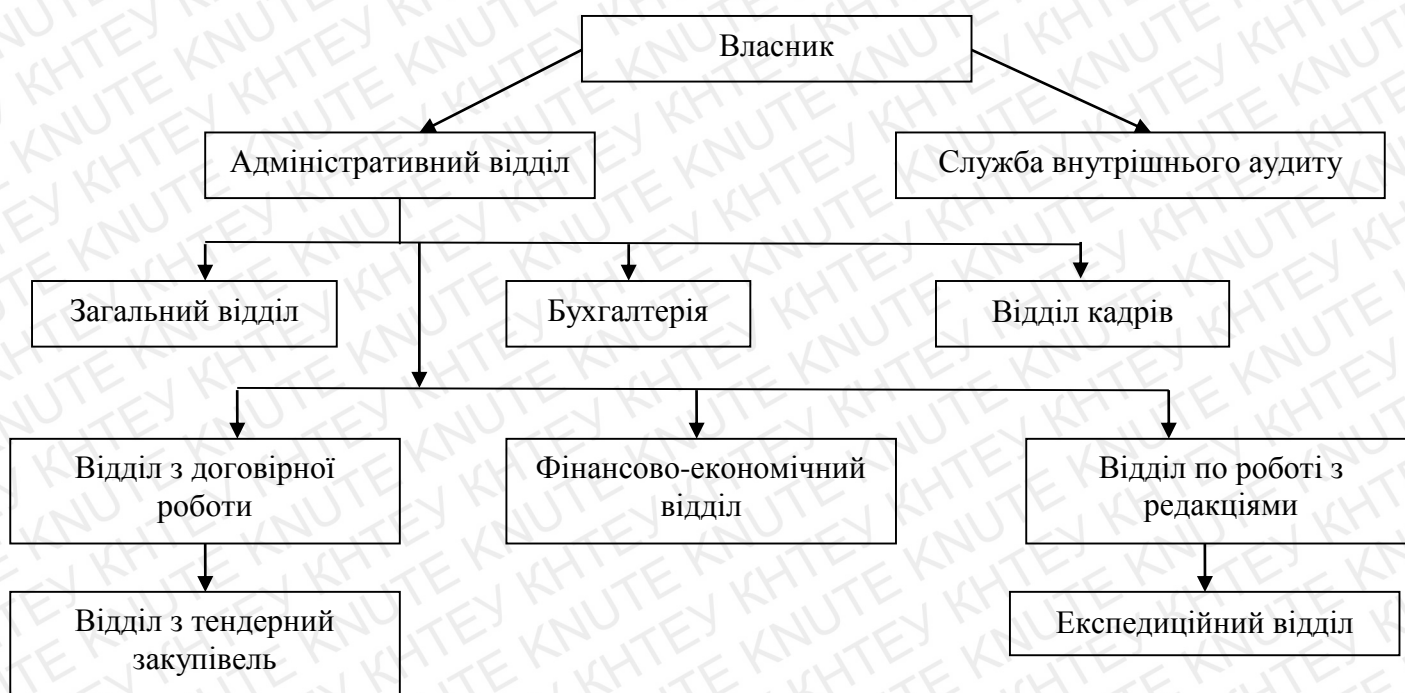

Рис. 2.1 Структурні підрозділи ТОВ «АС-Медіа»

ТОВ «АС-Медіа» працює протягом 11 років, що свідчить про досить стабільні позиції на українському ринку. Така ситуація зумовлена високим попитом на продукцію підприємства, що дало змогу збільшити та оновити технічний та матеріальний склад підприємства (рис.2.2).

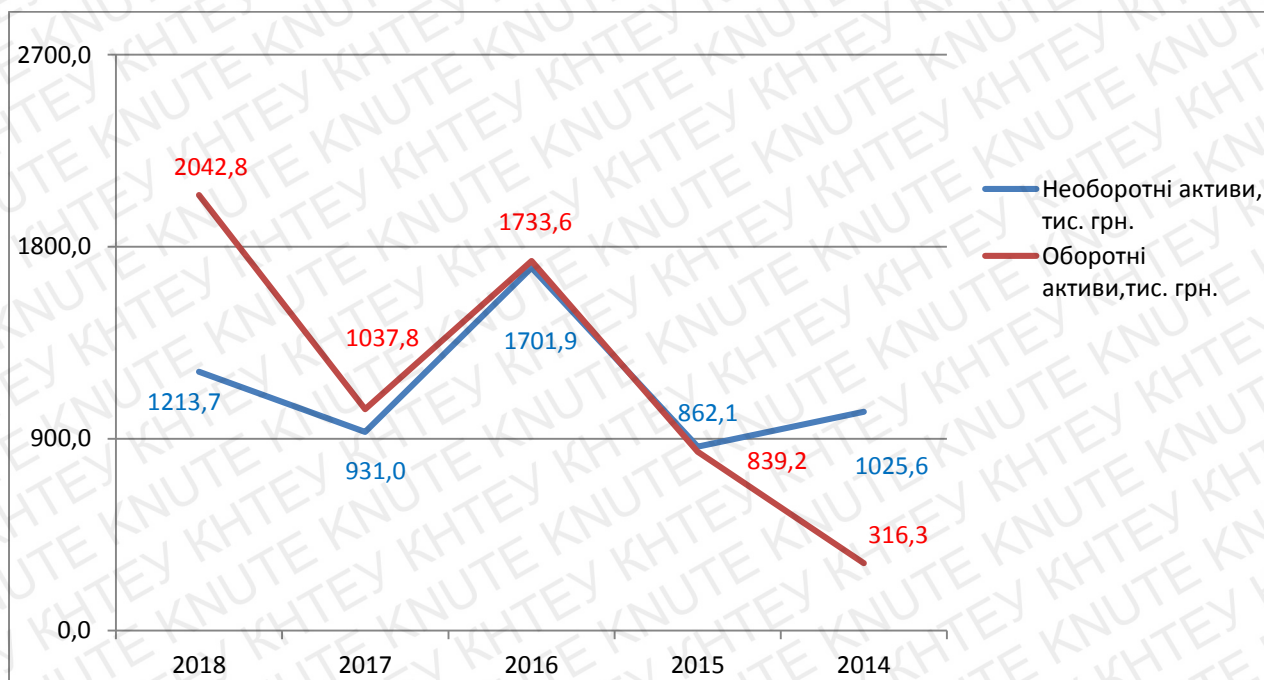

Рис. 2.2 Динаміка активів ТОВ «АС-Медіа» за період 2014 - 2018 років

Як бачимо, оборотні активи зростають з 2014 року по 2016 рік, вказуючи на формування більш мобільної структури активів, що сприяє прискоренню оборотності засобів суб'єкта господарювання. В цей період підприємство уклало велику кількість договорів з надання послуг по реалізації газет та журналів, які не оплатилися в повній мірі, що вплинуло на ріст дебіторської заборгованості. З 2016 року оборотні активи йдуть на спад, але вже у 2018 році вони збільшилися майже у два рази. Тенденція вказує на подальше зростання заборгованості а також збільшення закупівлі матеріалів для виготовлення газет і журналів. Необоротні активи, які складаються в основному з основних засобів, протягом 5 років мали тенденцію як росту так і спаду. Таким чином у 2014 році необоротні активи становили 1025,6 тис. грн., а у 2018 - 1213,7 тис. грн., що на 188,1 тис. грн. менше, ніж у 2014 році. Це показує на прагнення підприємства закупити та оновити основні засоби для якісного здійснення своєї діяльності. Проте партія принтерів та процесорів була бракованою, що викликало повторну купівлю, але значно меншої кількості засобів. А також в період з 2014 по 2018 рік підприємство замінило машину, на якій відбувається розвезення товарів. Така тенденція має як позитивні, так і негативні наслідки, адже основні засоби оновлюються, але зменшуються в кількості, що негативно може вплинути на фінансовий стан підприємства в подальшому.

У додатку И детально розглянуто складові активів ТОВ «АС-Медіа». З цієї таблиці видно, що необоротні активи до 2017 року складаються з основних засобів, а потім з'явилися інші необоротні активи, які склали 3,2 % та 2,2 % всіх необоротних активів у 2017 та 2018 роках відповідно. Це може бути позитивним для підприємства, адже не планується збільшення витрат по оновленню засобів протягом декількох років. Проте аудитор повинен слідкувати за правильністю вибору методів нарахування амортизації. Найбільшу питому вагу оборотних активів складають грошові кошти та дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги зросла у 2018 році у 130,1 %. Це знову ж таки вказує про надання послуг у кредит та визнання заборгованості безнадійною. Питома вага запасів зменшується до 2018 року, проте обсяги

збільшуються на 21,1 тис. грн. у 2018 році в порівнянні з 2017 роком. Це свідчить про збільшення обсягів виробництва і реалізації впливає на збільшення прибутку підприємства. Ще одним елементом оборотних активів є інші оборотні активи, що зростали до 2017 року і відповідно склали 79 тис. грн., а уже у 2018 році спали на 56,2 тис. грн. В загальному спостерігається тенденція до збільшення у 2018 році в порівнянні з 2017 роком по елементам активів, що показує на ефективне здійснення господарської діяльності та швидке реагування керівництва на помилки та недоліки в роботі підприємства.

У таблиці 2.1 наведена детальна інформація щодо базових показників фінансового стану підприємства.

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності «ТОВ АС-Медіа» за період 2014-2018 років

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Зміна показників							
						у 2015 році		у 2016 році		у 2017 році		у 2018 році	
						Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)
Основні засоби	1025,6	862,1	1701,9	900,9	1187,0	-163,5	84	+839,8	197	-801,0	53	+286,1	132
Запаси	34,5	90,7	37,4	39,7	60,8	+56,2	263	-53,3	41	+2,3	106	+21,1	153
Грошові кошти	203,8	563,8	855,1	259,3	1026,9	+360,0	277	+291,3	152	-595,8	30	+767,6	396
Дебіторська заборгованість	78,0	74,6	808,3	659,8	932,3	-3,4	96	+733,7	1084	-148,5	82	+272,5	141
Власний капітал	1271,9	1385,7	2623,7	1545,5	1799,9	+113,8	109	+1238,0	189	-1078,2	59	+254,4	116
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	43,8	-	-	-	-	-	+43,8	-	-43,8	-
Короткострокові кредити	-	-	89,4	-	213,0	-	-	+89,4	-	-89,4	-	+213,0	-
Кредиторська заборгованість	15,3	26,1	217,4	102,3	358,6	+10,8	171	+191,3	83	-115,1	47	+256,3	351

Таким чином загальна сума активів збільшилася по кожному статтю у 2018 році в порівнянні з 2017 роком. Спостерігається коливання майже всіх показників в меншу сторону у 2017 році. Так, значне зменшення у 2017 році відбулося по основних засобах на 801,0 тис. грн., що перекрыло зростання у 2016 році на 839,8 тис. грн. Грошові кошти у відносному відхиленні у 2018 році зросли у 396%, що свідчить про збільшення обсягу реалізованих журналів та газет, залучення нових підписників. Зростання дебіторської заборгованості протягом аналізуючого періоду негативно впливає на діяльність підприємства, адже підприємству треба

залучати додатковий фінансовий капітал для покриття окремих статей витрат суб'єкта господарювання, включаючи витрати на оплату праці, витрати по погашенню відсотків за кредити. Така ситуація спостерігається за рахунок продажу газет і журналів, або наданню послуг по відвантаженню в кредит без попередньої оплати, зміни дебіторів, визнавши заборгованість сумнівною, а також великий обсяг часу між відвантаженням і пред'явленням документів про оплату. Кредиторська заборгованість у 2018 році в порівнянні з 2017 роком зросла на 256,3 тис. грн., що свідчить про неритмічність виготовлених і реалізованих газет і журналів. Власний капітал в основному складається зі сталої величини зареєстрованого капіталу, що становить 1515,4 тис. грн. та нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Бачимо зменшення власного капіталу у 2017 році на 1078,2 тис. грн., що так само як і в основних засобах перебиває ріст 2016 року. У 2018 році ця стаття знов зростає у 116%.

Також слід проаналізувати показники фінансового результату і стану даного суб'єкта господарювання, щоб зрозуміти специфіку його діяльності (табл. 2.2)

Таблиця 2.2

Основні показники діяльності «ТОВ АС-Медіа» за період 2014-2018 років

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Зміна показників							
						у 2015 році		у 2016 році		у 2017 році		у 2018 році	
						Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)
Дохід від реалізації	1987,3	2310,9	4051,2	2341,5	3075,0	+323,6	116	+1740,3	175	-1709,7	58	+733,5	131
Собівартість реалізованої продукції	1396,3	1523,7	2033,2	1304,9	1815,3	+127,4	109	+509,5	133	-728,3	64	+510,4	139
Чистий прибуток	110,4	115,4	247,7	48,5	400,6	+5	105	+132,3	215	-199,2	20	+352,1	826
Коефіцієнт автономії	0,94	0,81	0,76	0,78	0,55	-0,13	86	-0,05	94	+0,02	103	-0,23	71
Коефіцієнт маневреності	-0,02	0,19	0,35	0,40	0,33	+0,21	-950	+0,16	184	+0,05	114	-0,07	83
Коефіцієнт фінансової залежності	1,06	1,23	1,31	1,27	1,81	+0,17	116	+0,08	107	-0,04	97	+0,54	143
Коефіцієнт покриття	4,52	2,66	2,14	2,45	1,40	-1,86	59	-0,52	80	+0,31	114	-1,05	57
Рентабельність реалізованої продукції (%)	5,56	4,99	6,11	2,07	13,03	-0,57	90	+1,12	122	-4,04	34	+10,96	629

ТОВ «АС-Медіа» це прибуткове підприємство, що за аналізуючий період збільшило свої доходи й прибуток, проте лише у 2017 році спостерігається значне зменшення, що свідчить про зростання витрат, які не в повній мірі покриті доходами. Чистий дохід від реалізації газет і журналів у 2018 році зріс на 733,5 тис. грн., в порівнянні з 2017 роком. Дані таблиці свідчать, що у 2016 році цей показник збільшився на 1740,3 тис. грн., але вже у 2017 році чистий дохід вирівнявся з 2015 роком зменшившись на 1709,7 тис. грн. Таке коливання відбулося за рахунок втрати значної кількості замовників та підписників, а також розірвання партнерства з деякими підприємствами. Така ж тенденція прослідковується і з прибутком, але у 2018 році він значно зріс і склав 400,6 тис. грн., коли в 2017 році – 48,5 тис. грн.

Коефіцієнт автономії показує, що підприємство здатне фінансувати свої активи за рахунок власних коштів. Проте цей показник з кожним роком зменшується і становить у 2018 році 0,55, що наближає цей показник до мінімального значення 0,5, що вказує на зменшення фінансування від власника, а також на перспективу залучення зовнішніх джерел фінансування і кредиторів.. Коефіцієнт маневреності впродовж 5 років більший за нормативне значення 0,1, що свідчить про здатність фінансувати необоротні активи і залишати частину власного капіталу на інші потреби підприємства. Цей коефіцієнт зростає, але у 2018 році спав на 0,07 і становить 0,33. Коефіцієнт фінансової залежності менший за нормативне значення протягом 2014-2017 років, але лише у 2018 році коефіцієнт, що становить 1,81 знаходиться в межах нормативного значення 1,67-2,5. Це показує, що ТОВ «АС-Медіа» має певні фінансові ризики, але коефіцієнт покриття свідчить про здатність конкурувати з іншими підприємствами та зменшує ризики ліквідації та банкрутства.

Ефективність використання активів – це співвідношення результату господарської діяльності з реальною величиною активів підприємства на визначену дату або їх середньорічною вартістю, а також з різними складовими частинами цих активів. показники ефективності використання активів, які можуть бути проаналізовані внутрішнім аудитором ТОВ «АС-Медіа» під час перевірки: фондівіддача, фондомісткість, матеріалівіддача, матеріаломісткість, показник

питомої ваги у собівартості реалізованої продукції, рентабельність і оборотність по кожних елементах активів.

Отже, в основному спостерігається позитивна тенденція у діяльності ТОВ «АС-Медіа». Для зменшення кредиторської та дебіторської заборгованості ввести розрахунково-платіжну дисципліну, що зможе зменшити обсяг не виправданих боргів. Збільшення основних показників суб'єкта господарювання може свідчити про досить кваліфіковану роботу кадрів, збільшення продуктивності праці, ефективне використання активів, оновлення обладнання, його ремонт та модернізацію. Такі процеси призводять до збільшення конкурентоспроможності даного підприємства.

2.2. Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності використання активів

Процес аудиту ефективності використання активів суб'єкта господарювання доцільно відображати у вигляді послідовних та однорідних за змістом подій, тобто розробити етапи аудиту, завдяки яким можна систематизувати методіку внутрішнього аудиту та підвищити результат проведеної перевірки. Наступною задачею буде формування мети внутрішнього аудиту активів і переліку завдань, вирішення яких дасть змогу досягти поставленої мети. Це означає, що треба також вибрати методи й способи, які будуть використані під час аудиту. Одним із засобів формалізації внутрішнього аудиту є розробка його організаційно-інформаційної моделі. Така модель містить питання організації аудиту та його інформаційне забезпечення, що дозволяє попередньо проаналізувати обсяг робіт та першочергові фактори, на які слід звернути увагу для більш ефективного використання активів.

Ефективність використання активів – це співвідношення результату господарської діяльності з реальною величиною активів підприємства на визначену дату або їх середньорічною вартістю, а також з різними складовими частинами цих активів. показники ефективності використання активів, які можуть бути проаналізовані внутрішнім аудитором ТОВ «АС-Медіа» під час перевірки:

- фондovіддача та фондомісткість;
- фондоозброєність;
- матеріаловіддача та матеріаломісткість;
- показник питомої ваги матеріальних затрат у собівартості реалізованої продукції;
- рентабельність і оборотність по кождих елементах активів.

Метою внутрішнього аудиту ефективності використання активів є перевірка повноти й достовірності відображення податкового, управлінського та бухгалтерського обліку по відокремленим складовим активів у фінансовій звітності та первинних документах, виявлення шахрайства та надання інформації для прийняття рішення з економічного розвитку підприємства.

Для успішного функціонування інформаційної системи управління суб'єкта господарювання і вироблення стратегій поведінки апарат управління повинен володіти достатньою аналітичною інформацією про стан активів на підприємстві.

У ході проведення внутрішньої перевірки активів виділяють такі завдання:

- вивчення складу і структури необоротних активів, основних засобів, запасів;
- вивчення умов збереження та експлуатації;
- перевірка правильності оформлення і відображення в обліку операцій з руху активів та нарахування амортизації;
- перевірка наявності договорів з дебіторами, відповідність їх оформлення і змісту вимогам законодавства;
- встановити реальність вказаної дебіторської заборгованості;
- обґрунтованість і правильність створення резерву під знецінення фінансових інвестицій;
- перевірка наявності грошових коштів і грошових документів у касі.

Серед суб'єктів внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства можна виділити такі, як адміністрація підприємства, бухгалтерія, юридична служба, відділ менеджменту, керівники інших підрозділів, постійно

діюча інвентаризаційна комісія. Суб'єктами аудиту можна виділити й самих внутрішніх аудиторів, які, безпосередньо, звітують лише перед керівництвом підприємства. Об'єкти внутрішнього аудиту визначаються особливостями підприємства і його керівництва. Основні об'єкти наведені на рис. 2.3.

Інформація про майновий стан, дебіторську заборгованість та майнові потоки, що є важливою для прийняття своєчасного та адекватного управлінського рішення, є предметом внутрішнього аудиту. Вона дозволяє підприємству залишатися конкурентоспроможним та дає можливість вийти на зарубіжні ринки.

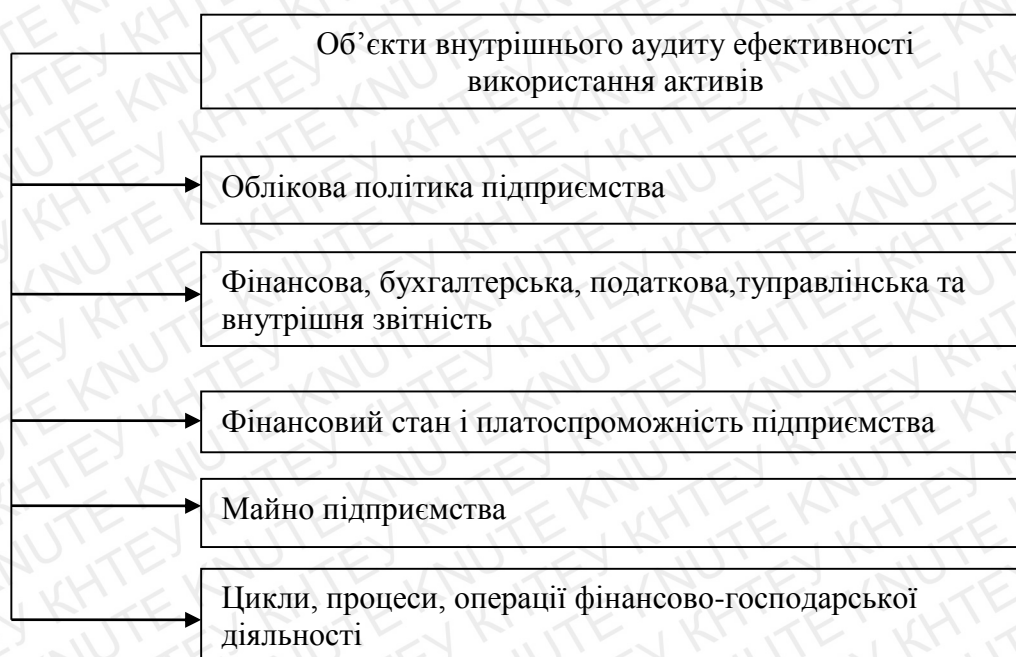

Рис. 2.3 Об'єкти внутрішнього аудиту

Під час проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів підприємства аудитори частково використовують систему показників наведену в таблиці 2.3. Вона слугує опорною системою, адже допомагає виявити певні неточності, на які слід звернути увагу в першу чергу, та навіть факт шахрайства.

Таблиця 2.3

Система показників, важливих для внутрішнього аудиту активів

Система показників	Компоненти, що включає дана система
Вартісні показники	Фондовіддача, матеріаломісткість, рентабельність, оборотність

Натуральні показники	Кількість основних засобів, запасів та нематеріальних активів, обсяг випуску продукції
Відносні показники	Темпи росту і приросту активів, коефіцієнти інтенсивності руху активів підприємства.
Питомі показники	Продуктивність праці активів підприємства в цілому та окремих складових

Інформаційною базою для внутрішнього аудиту активів є облікова політика, фінансова звітність, в тому числі баланс та звіт про фінансовий стан підприємства, первинна документація, яка підтверджує правильність проведення господарських операцій з активами, акти інвентаризації, внутрішні документи. Окремо можна виділити документи податкового та управлінського обліку, які є одними з найважливіших документів у веденні господарської діяльності підприємства.

Методи внутрішнього аудиту активів можуть змінюватися в залежності від розвитку економіки та певних особливостей суб'єкту господарювання. Ці методи можна поділити на два види, такі як: методи проведення перевірки та методи її організації (рис 2.4).

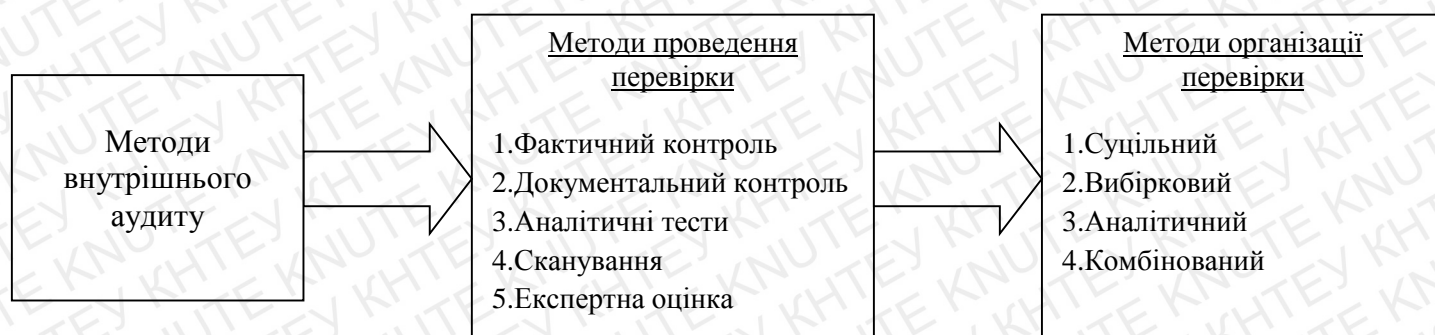

Рис. 2.4 Класифікація методів внутрішнього аудиту

Для проведення фактичного аудиту використовують інвентаризацію, обстеження, лабораторні аналізи, контрольні обміри виконаних робіт, безпосередній контроль якості продукції на робочих місцях [3, ст. 322]. Одним з найчастіше використовуваних видів фактичного контролю є інвентаризація, що виявляє фінансовий стан активів під час перевірки майна і грошових коштів. Тому за допомогою інвентаризації контролюється збереження майна підприємства, перевіряється повнота і достовірність облікованих даних.

При проведенні документального контролю використовують зустрічні звірки, прийоми спеціальних розрахунків, статистичні методи, економіко-математичні методи, прийоми програмного контролю документації, прийоми експертної оцінки документів, балансовий метод [19, ст. 192]. Одним з діючих прийомів документального контролю є зустрічна перевірка документів. Вона допомагає внутрішньому аудитору вивчити й порівняти окрему інформацію, що повторюється в різних документах і відображає пов'язані між собою операції.

Тести контролю використовують для одержання доказів про ефективність функціонування підприємства, стан матеріально-технічної бази та платоспроможність суб'єкта господарювання. Завдяки тестуванню аудитор може припустити наявність помилок, що сприяє розширенню обсягу проведення внутрішнього аудиту.

Експертну оцінку здійснюють спеціалісти різних галузей за дорученням внутрішнього аудитора. Експерт надає достовірну правову оцінку по наданій інформації та документам та узагальнює свою оцінку у висновок з повними й конкретними відповідями на поставлені аудитором питання [6, ст. 52].

Методи організації складаються з чотирьох методів – суцільного, вибіркового, аналітичного і комбінованого. Суцільна перевірка охоплює аудит всіх масивів інформації, без винятку, згідно з поставленими керівництвом завданнями. При вибірковій перевірці аудитор оцінює окремі характеристики даних і розповсюджує свою думку на весь масив даних. Аналітична перевірка передбачає оцінку фінансових показників, прослідкувавши за їх взаємозв'язком [19, ст.73]. Комбінована перевірка містить всі описані раніше перевірки.

Останнім блоком в організаційно-інформаційній моделі внутрішнього аудиту ефективності використання активів суб'єкта господарювання є узагальнення результатів. Серед методичних прийомів з узагальнення можна виділити такі:

- Систематизація даних для управлінського аналізу, що отримані в процесі роботи.
- Групування та узагальнення інформації, отриманої в процесі проведення внутрішнього аудиту.

- Визначення невикористаних можливостей підвищення ефективності використання активів.
- Розробка економічно обгрунтованих заходів, щодо підвищення ефективного використання активів.
- Прийняття управлінських рішень та контроль за їх виконанням.

Отже, послідовна реалізація елементів наведеної вище організаційно-інформаційної моделі внутрішнього аудиту ефективності використання активів забезпечує досягнення поставленої мети. Також дає змогу керівнику, або власнику підприємства прийняти правильне економічно обгрунтоване рішення, щодо ефективності функціонування суб'єкта господарювання.

2.3. Оцінка якості служби внутрішнього аудиту на підприємстві «АС-Медіа»

Ефективність роботи служби внутрішнього аудиту підприємства визначається рівнем виконання поставлених цілей і завдань спрямованих на досягнення таких результатів: запобігання можливим порушенням і зловживанням; кількості і якості виявлених порушень; зменшення вартості зовнішнього аудиту і витрат на інші види аудиторських робіт [18].

Не кожне вітчизняне підприємство має змогу створити відділ, що займається внутрішнім аудитом. Така тенденція зумовлена тим, що набуває розвитку ведення малого бізнесу, а також підприємство може понести витрати, які можливо призведуть до погіршення фінансового стану. ТОВ «АС-Медіа» впровадив у систему ведення фінансово-господарської діяльності службу внутрішнього аудиту. Основними передумовами для такого рішення керівництва були:

- конфлікт інтересів між керівниками підрозділів та адміністрацією;
- розширення сфери діяльності, з метою залучення нових замовників та підписників;
- розробка системи управлінської звітності;
- виявлення недоліків, запобігання шахрайству та дотримання законодавства на підприємстві;
- розвиток і вдосконалення технічної бази та технологічних систем;

- залучення нових ефективних зарубіжних інвестицій;
- посилення контрольної функції в частині достовірності інформації, дотримання законодавства, збереження активів, ефективності й результативності діяльності окремих структурних підрозділів.

Директор ТОВ «АС-Медіа» затверджує календарні плани робіт служби внутрішнього аудиту, за якими проводяться перевірки. Керівник цієї служби зобов'язаний розробляти та втілювати програми забезпечення роботи внутрішнього аудиту, спрямованого по окремих напрямках, підвищувати якість внутрішньої перевірки та постійно спостерігати за їх ефективністю. Така програма розробляється з метою забезпечення відповідності служби внутрішнього аудиту стандартам, кодексу етики та іншим нормативним документам.

Програма містить графік періодичних тестувань, які проводяться для внутрішніх аудиторів, з метою виявлення недоліків у професійній компетентності. Ця програма сприяє покращенню та удосконаленню діяльності внутрішніх аудиторів та забезпечує ведення роботи відповідно законодавству.

Оцінювання якості роботи служби внутрішніх аудиторів ТОВ «АС-Медіа» здійснюється на основі аналітичних процедур, таких як анкетування працівників структурних підрозділів про роботу аудиторів за спеціально розробленою формою, залучення зовнішніх експертів для перевірки правильності виконаних завдань внутрішніми аудиторами, інспектування керівником підприємства окремих ділянок роботи аудитора при виконанні завдання. Постійний аналіз також проводиться за допомогою:

1. нагляду за роботою внутрішнього аудиту під час здійснення поставлених керівництвом цілей;
2. аналізу процедур, які були запропоновані внутрішніми аудиторами для виконання поставлених задач;
3. аналізу основних кількісних показників операційної діяльності служби внутрішнього аудиту;

4. аналізу кількості витраченого часу на виконання завдання керівництва та порівняння цього часу з здійсненням цього ж завдання іншими аудиторами.

Керівник ТОВ «АС-Медіа» аналізує наведені вище показники за допомогою розробленої ним анкети (додаток К). Як видно з анкети кількість працівників залишається сталою протягом 6 місяців 2018 року, що свідчить про гарні умови праці для служби внутрішнього аудиту. Кожен аудитор виконує одне й те саме завдання з різним проміжком часу, що може в деяких випадках негативно вплинути на результат виконаного завдання, а також управлінського рішення. В загалому якість роботи по даним показникам середня, за рахунок недостатньої взаємодії аудиторів з іншими підрозділами та використання невеликого обсягу аудиторських процедур. Також анкета показує, що жоден з внутрішніх аудиторів не підвищив свою кваліфікацію за півроку. Внутрішні аудитори ТОВ «АС-Медіа» користуються для виконання завдання такими програмами, як Microsoft Word 7 та Microsoft Excel 7.

На ТОВ «АС-Медіа» також проводиться зовнішня оцінка роботи внутрішніх аудиторів. Ця оцінка здійснюється раз на три роки незалежним експертом, або їх групою. Керівник служби внутрішнього аудиту повідомляє адміністрацію про завершення проведення зовнішньої та внутрішньої оцінки. Під час обговорення директора і керівника служби внутрішнього аудиту затверджується форма та зміст, по яких проводиться інформування про результати програми підвищення якості роботи аудиторів. Для того, щоб продемонструвати відповідність діяльності служби внутрішнього аудиту визначенню внутрішнього аудиту, стандартам та засвідчити дотримання кодексу етики, результати зовнішніх і періодичних внутрішніх оцінок повідомляються по завершенні таких оцінок. Результати ж безперервного моніторингу повідомляються принаймні щорічно.

Регламентується робота внутрішніх аудиторів ТОВ «АС-Медіа» «Стандартами внутрішніх аудиторів» та «Кодексом етики». Забезпечення керівника на підприємстві ТОВ «АС-Медіа» необхідною інформацією

здійснюється на основі цих нормативних документів. Так можна виділити певні вимоги до інформування керівника:

- своєчасність - актуалізація інформації на момент, коли вона стає доступною для використання;
- повнота і регулярність - систематичне надходження необхідних для управління даних, належний рівень організації їх зберігання;
- достовірність - забезпечення відображення справжнього стану справ;
- корисність - інформація повинна сприяти осмисленню сутності процесів, подій та операцій;
- придатність до використання - своєчасне і ефективне представлення оброблених даних за допомогою специфічних методів, прийомів і способів узагальнення і систематизації.

Система оцінки ефективності та якості роботи служби внутрішніх аудиторів сприяє тому, що керівництво вчасно отримує інформацію для створення економічних та стратегічних планів, з метою отримання максимального прибутку. В той час, керівник також отримує інформацію, що допомагає спланувати графік професійного навчання внутрішніх аудиторів для більш ефективного використання професійних здібностей під час виконання поставлених завдань.

Ефективність та якість служби внутрішнього аудиту ТОВ «АС-Медіа» також можна визначити за допомогою ряду певних показників та критеріїв, зображених на рис. 2.5. Ці показники вказують на доцільність створення служби внутрішнього аудиту на ТОВ «АС-Медіа» та розвиток підприємства в цілому. Також за допомогою наведених показників можна прослідкувати, на скільки успішно виконують свою роботу внутрішні аудитори.

Рис. 2.5 *Критерії оцінки якості служби внутрішнього аудиту*

Аналізуючи дані показники можна сказати, що керівництво підприємства зробило правильне рішення, створивши службу внутрішнього контролю. За час функціонування служби ТОВ «АС-Медіа» почало співпрацю зі світовим лідером по видавництву і розповсюдженню преси, тобто залучило капітал з Канади. Також підприємство покращило свій фінансовий стан, що дало змогу розширити можливості підприємства та залучити новий персонал. Підприємство за період роботи служби виявило ряд порушень у веденні фінансово-господарської діяльності.

Отже, служба внутрішнього аудиту ТОВ «АС-Медіа» виконує свої функції досить якісно, адже підприємство економічно розвивається та здатне конкурувати не тільки на українському ринку, але й на зарубіжних. Проте, існують певні недоліки в роботі внутрішніх аудиторів, так, наприклад, я б порадила проводити раз на три місяці тренінги по підвищенню підготовки внутрішніх аудиторів, а також відправляти їх на курси підвищення кваліфікації хоча б раз на півроку. Також аудитори використовують застаріле програмне забезпечення. Сьогодні існують спеціальні програми для аудиторів, які значно полегшують роботу і прискорюють процес виконання завдання. Як і в кожній системі контролю, внутрішній аудит потребує покращення та оновлення, оскільки наука не стоїть на місці, з'являються нові та прогресивні технології.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Проведений аналіз інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту ефективності використання активів дозволяє констатувати наступне:

1. Підприємство ТОВ «АС-Медіа» - це мале підприємство, що спрямовує свою діяльність на видавництво та реалізацію газет і журналів. Підприємство співпрацює з одним із світових лідерів по видавництву газет та має свою торгову марку SmartPress. Серед продукції підприємства є 3000 видів української преси та

3000 видів зарубіжної преси. Загалом спостерігається позитивна тенденція показників балансу та звіту про фінансові результати. Проте за рахунок надання послуг в кредит та зміни замовників і визнання заборгованості безнадійною спостерігається велике зростання дебіторської заборгованості та взаємопов'язаний з цим ріст кредиторської заборгованості.

2. Для досягнення поставлених цілей ТОВ «АС-Медіа», а також для прийняття економічно обґрунтованих рішень щодо ефективності функціонування суб'єкта господарювання необхідно послідовно реалізувати елементи організаційно-інформаційної моделі внутрішнього аудиту ефективності використання активів.

3. ТОВ «АС-Медіа» має окремий структурний підрозділ – службу внутрішнього аудиту. Якість роботи цієї служби аналізується на основі анкет, розроблених керівником та за рахунок незалежних зовнішніх експертів. Було виявлено, що аудитори служби внутрішнього аудиту досліджуваного підприємства потребують підвищення кваліфікації. Було рекомендовано керівнику проводити семінари на підприємстві для покращення знань та досвіду та курси підвищення кваліфікації з можливою сертифікацією.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ

3.1. Методика проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів

У своїй роботі внутрішні аудитори керуються певною методикою здійснення аудиту, що допомагає якісно та швидко виконувати завдання керівника підприємства.

Одним з важливих системних питань внутрішнього аудиту ефективності використання активів будь-якого економічного суб'єкта є аудит основних засобів, нематеріальних активів, запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів та фінансових інвестицій. Ключовими моментами внутрішнього аудиту активів є:

- основні засоби складають значну частину активів компанії, і якщо у період перевірки здійснювалася переоцінка основних засобів, то внутрішні аудитори повинні впевнитись у правильності її відображення;
- структура й оцінка необоротних активів, які формуються за рахунок власного капіталу, дозволяють визначити ефективність використання коштів підприємства;
- грошові кошти підприємства ТОВ «АС-Медіа» мають лише безготівкову форму, що складається з інвестицій інших підприємств;
- запаси належать до найбільш важливих і складних ділянок аудиту;
- при значній сукупності рахунків дебіторів доречним є застосування аудиторської вибірки.

Перевірка правильності обліку та ефективності використання необоротних та оборотних активів полягає у встановленні відповідності відображення у звітності активів нормам П(С)БО і містить перевірку наявності даних активів, правильність їх визнання, у випадку дебіторської заборгованості звірку актів, а також облік надходження, вибуття, переоцінки, ремонту та інших операцій з активами.

Відповідно до форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» розділ активів містить три основні групи:

1. нематеріальні активи й гудвіл;
2. матеріальні активи (основні засоби, малоцінні необоротні активи, запаси);
3. фінансові активи (інвестиції у незавершене будівництво, довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість, грошові кошти та відстрочені податкові активи).

Внутрішній аудит ефективності використання активів ТОВ «АС-Медіа» проводиться згідно стратегічних та оперативних планів, затверджених керівником.

Існує чотири стадії аудиторського процесу такі, як: планування, проведення та документування та узагальнення результатів, а також реалізація результатів внутрішнього аудиту. На етапі планування аудитор, що відповідає за перевірку активів підприємства ТОВ «АС-Медіа», розробляє програму внутрішнього аудиту окремих елементів активів (додаток Л), затверджену керівником служби. Аудитор визначає перелік об'єктів, що підлягають перевірці, її терміни та обсяг, перелік первинних документів, реєстрів синтетичного та аналітичного обліку, іншої документації та порядок їх використання в процесі своєї діяльності. Програма складається із визначенням строків перевірки підрозділів суб'єкта господарювання. Також внутрішній аудитор здійснює уточнення щодо контрольних процедур, що є не менш важливим для виявлення можливих порушень або зловживань та здійснення конкретних дій аудитора в тих чи інших ситуаціях. На етапі планування внутрішні аудитори затверджують обсяг і термін проведення внутрішнього аудиту активів з керівником підприємства.

Завдання видане керівником підприємства може виконувати як один внутрішній аудитор так і група аудиторів. Якщо завдання виконує група внутрішніх аудиторів то призначається керівник групи, зазвичай на підприємстві ТОВ «АС-Медіа» це керівник служби внутрішнього аудиту. Функції керівника аудиторської групи на досліджуваному підприємстві зображені на рис. 3.1.

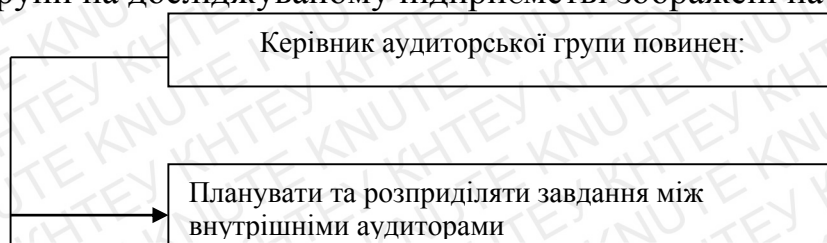

Рис. 3.1 Основні функції керівника групи внутрішнього аудиту

При проведенні перевірки аудитор несе відповідальність за свою думку, тому, при збиранні доказів він повинен бути ретельним і об'єктивним, тобто повинен спланувати свою роботу так, щоб усі суттєві аспекти, які можуть вплинути на рішення користувачів фінансової звітності, були перевірені. В усіх випадках судження, висловлене внутрішнім аудитором, означає для користувача, що професійні вимоги були дотримані, дані накопичені та оцінені для підтвердження цієї думки, тому аудитор повинен спланувати все так, щоб ризик неправильного судження був би достатньо малим. Для достовірності та об'єктивності внутрішнього аудиту ефективності використання активів директор підприємства ТОВ «АС-Медіа» дозволяє залучити зовнішніх експертів.

Етап проведення внутрішнього аудиту починається з отримання аудиторських доказів щодо ефективності роботи структурних підрозділів ТОВ «АС-Медіа» в частині активів.

Джерелами отримання доказів є:

- первинна документація;
- облікові регістри;
- податкова, фінансова та управлінська звітність;
- розрахунки, калькуляції договори;
- інвентаризаційний матеріал.

Для отримання доказів щодо використання активів аудитор користується спеціально розробленими тестами контролю (додаток К). Як видно з тестів внутрішньому аудитору слід перевірити в першу чергу нарахування амортизації основних засобів та необоротних активів, оцінку запасів, а також звірити аналітичні та синтетичні рахунки і реквізити на документах згідно з вимогами законодавства. Ця оцінка підтверджується або коригується у ході перевірки.

При визначенні операцій та залишків по рахунках обліку основних засобів, нематеріальних активів та запасів, що підлягають перевірці особливу увагу звертають на оцінку їх вартості, операцій, які було здійснено наприкінці періоду що перевіряється та після звітної дати, а також нетипових операцій. Під час аудиту дебіторської заборгованості, перевіряються не тільки залишки по рахунках, але й операції з її виникнення. Також можуть перевірятися дохід від реалізації та прибуток підприємства, що в основному формуються з дебіторської заборгованості. Бухгалтерські регістри, які відображають надходження і вибуття грошових коштів на рахунках підприємства, перевіряють за п'ять робочих днів до і після звітної дати під час внутрішнього аудиту.

Далі перевіряють документальне оформлення первинних документів та договорів купівлі-продажу. Внутрішній аудитор перевіряє відповідність сум, зазначених в документах, сумам, вказаним у регістрах аналітичного обліку й у синтетичних рахунках. Наприкінці звіряється правильність формування кінцевого сальдо і перенесення його в баланс за допомогою тестування на відповідність.

Не менш важливою є перевірка амортизації основних засобів та нематеріальних активів. Аудитор перевіряє правильність переоцінки об'єктів основних засобів і нематеріальних активів за методами нарахування амортизації.

У ході перевірки ефективності використання активів застосовують такі аудиторські процедури:

- ✓ спостереження;
- ✓ інтерв'ювання та анкетування (тести контролю);
- ✓ інспектування й перерахунок;

- ✓ документальна перевірка (включно зустрічна звірка та камеральна перевірка);
- ✓ інвентаризація.

Опитування на підприємстві окрім тестів контролю здійснюється за допомогою інтерв'ювання працівників різних підрозділів підприємства «АС-Медіа». Внутрішній аудитор заздалегідь формує питання по використанню активів та занотовує відповіді. Ці відповіді внутрішній аудитор аналізує та використовує під час внутрішнього аудиту активів, орієнтуючись на неточностях та помилках.

Оскільки на підприємстві зростає дебіторська та кредиторська заборгованість, то найчастіше внутрішні аудитори застосовують зустрічні звірки. Внутрішні аудитори можуть дати поради керівникові щодо зміни як постачальника запасів для виготовлення преси так і зміни споживача, у разі стабільної заборгованості.

Внутрішній аудитор може бути присутнім під час інвентаризації активів підприємства. Під час проведення інвентаризації аудитор перевіряє рух активів на підприємстві та наявність на їх складі. Рух грошових коштів під час інвентаризації перевіряють в повному обсязі, адже дана стаття активів є головною під час формування доходу підприємства, а також найчастіше виявляються махінації по даній статті. Запаси, основні засоби та нематеріальні активи є найбільшими статтями по формуванню активів, тому обсяг інвентаризації зменшують за рахунок вибіркової перевірки. Інвентаризацію проводить структурний підрозділ, що за це відповідає, і аудитор має бути присутнім на ній. Проте внутрішній аудитор в деяких випадках може самостійно проводити інвентаризацію по об'єктах, які його цікавлять найбільше, при цьому значно скорочуючи обсяг внутрішнього аудиту. Крім того, внутрішній аудитор має бути уважним до можливої наявності застарілих активів.

Процедура перевірки, її результати та отримані докази повинні бути задокументовані. Документальне оформлення складається з двох видів: робочих документів та аудиторський звіт. Робочими документами вважається інформація, зібрана у ході внутрішнього аудиту та оформлена у письмовій формі. Після

закінчення аудиту робочі документи зберігаються протягом законодавчо встановленого терміну.

Аудиторський звіт – це офіційний документ, складений за результатами внутрішнього аудиту, який подається керівникові підприємства. На рис. 3.2 зображено класифікацію та складові частини аудиторського звіту.

Рис. 3.2 Структура і види аудиторського звіту

У ході проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів ТОВ «АС-Медіа» у 2019 році службою внутрішнього аудиту було надано умовно-позитивний висновок, оскільки внутрішні аудитори не отримали достатньо доказів по статтях «основні засоби» та «дебіторська заборгованість». Керівникові були надані рекомендації щодо усунення виявлених під час перевірки помилок.

У 2019 році внутрішні аудитори під час перевірки виявили ряд помилок таких як:

- несвоєчасне оприбуткування активів;
- відсутність договорів про матеріальну відповідальність з матеріально-відповідальними особами;
- неправильне списання або переміщення об'єктів активів;
- порушення строків платежів по податках;
- арифметичні помилки під час підрахунку оборотів і залишків в облікових регістрах.

Кінцевим етапом є реалізація результатів внутрішнього аудиту. На цьому етапі керівник підприємства розглядає звіт по проведеній перевірці та рекомендації щодо виправлення знайдених помилок та неточностей. Аудиторський звіт є одним з вирішальних факторів при формуванні управлінського рішення та стратегічного плану на наступні роки. Директор ТОВ «АС-Медіа» може застосувати

дисциплінарні заходи для відділів, які допустили ряд помилок, а також він несе відповідальність за виправлення недоліків та неточностей у веденні фінансово-господарської діяльності підприємства.

Отже, методика внутрішнього аудиту ефективності використання активів досить обширна, та складається з чотирьох основних етапів, що допомагають керівникові прийняти правильне управлінське рішення. Вчасно здійснений внутрішній аудит це запорука економічного розвитку та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

3.2. Основні проблеми та шляхи удосконалення методики і організації внутрішнього аудиту активів

Методика проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів складається з певних процедур та етапів, що дозволяє виконати поставлену керівництвом ціль. На малих підприємствах внутрішній аудит здійснюється за певним алгоритмом, розробленим на основі певних особливостей такої організаційно-правової форми.

Беручи до уваги зарубіжну практику, можна виділити те, що внутрішні аудитори різних країн особливу увагу звертають на ведення правильне бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також окремо по статтях, що мають досить високий аудиторський ризик, наприклад «Основні засоби» та «Дебіторська заборгованість». Вони зазначають, що законодавчі та нормативно-правові документи часто змінюється, при цьому збільшуючи обсяг та ускладнюючи самий внутрішній аудит. Це спричинено можливістю бухгалтера допускати помилки у веденні обліку через незнання змін, які відбулися, та його некваліфікованості.

В практиці вітчизняних суб'єктів господарювання можна виділити й використовувати такі вимоги до організації внутрішнього аудиту, що були сформовані на основі міжнародного досвіду [53, ст. 4]:

- встановити таку систему внутрішнього аудиту, щоб вона залишалася дієвою і надійною протягом довгого періоду, і забезпечити її ефективне використання;
- розвивати систему внутрішнього аудиту, використовуючи зовнішні та внутрішні фактори;
- безперервний процес розвитку і вдосконалення системи, а також підтримка її оптимальних параметрів;
- своєчасне виявлення факту шахрайства та відповідності ведення фінансово-господарської діяльності законодавству;
- організаційна структура системи внутрішнього аудиту повинна відповідати розмірам та ступеню складності підприємства.

У залежності від поставленого завдання керівника ТОВ «АС-Медіа» для проведення внутрішнього аудиту активів та їх особливостей служба внутрішнього аудиту даного підприємства виділяє певні етапи, сформовані протягом багатьох років практики на підприємстві (рис 3.3).

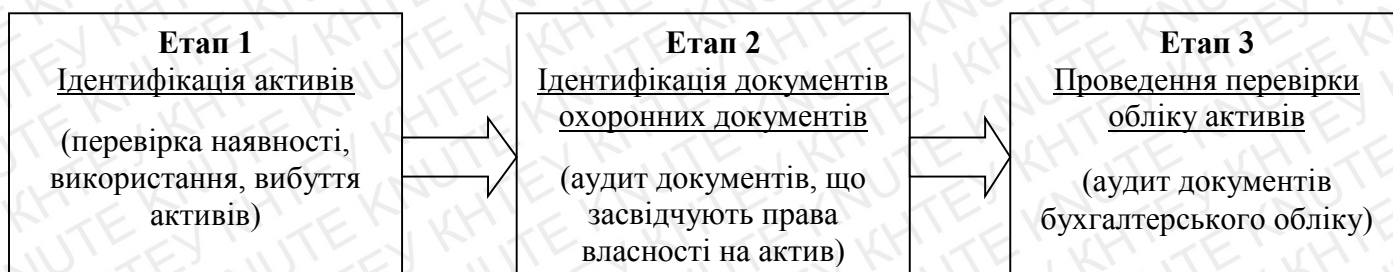

Рис. 3.3 *Послідовні етапи внутрішнього аудиту активів*

В Україні не існує законодавчо встановлених документів, які визначають певні плани та аудиторські процедури перевірки активів для окремих галузей суб'єктів господарювання, в тому числі малих підприємств. Кожен внутрішній аудитор самостійно визначає алгоритм дій, які допоможуть виконати поставлене завдання директора, щодо перевірки активів. Така ситуація показує на різні погляди, які є не завжди ефективні, у здійсненні внутрішнього аудиту в цілому та окремо по активах. Тому треба розробити рекомендації для створення методики

внутрішнього аудиту активів саме для малих суб'єктів господарювання на основі ТОВ «АС-Медіа», враховуючи зарубіжні методи проведення внутрішнього аудиту.

Для систематизації проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів малого суб'єкта господарювання та уточнення послідовності використання аудиторських процедур наведено алгоритм перевірки активів у формі послідовних етапів аудиту наявності, руху та ефективності використання активів та запропонована методика проведення внутрішнього аудиту активів в цілому та окремо по елементах (рис. 3.4). Дотримання цих етапів дозволить удосконалити та полегшити роботу внутрішніх аудиторів на малому підприємстві та ефективно вести фінансово-господарську діяльність, що підвищить рівень підприємства в економічній сфері.

Рис. 3.4 Оновлена схема етапів внутрішнього аудиту активів

Слід зазначити ряд процедур, які охоплюють наведені вище етапи аудиту активів. Перший етап передбачає вивчення нормативно-правової бази проведення операцій з активами та вивчити законодавчі документи по бухгалтерському, податковому та управлінському обліку окремих статей активів. Першочергове завдання аудитора – ознайомитися з:

- Податковим кодексом України;

- Міжнародними стандартами фінансової звітності;
- Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку по статтях всім активу;
- інструкцією про інвентаризацію запасів, основних засобів, нематеріальних активів, грошових коштів та дебіторської заборгованості;
- внутрішніми наказами та розпорядженнями, що стосуються обліку й оподаткування активів.

Відбувається перевірка ведення бухгалтерської, управлінської, податкової документації на даному малому підприємстві згідно з чинними законодавчими та нормативними актами. На цьому етапі аудитор повинен перевірити чи ведеться документація по типових формах, чи по самостійно розроблених формах первинних документах та звітності.

Другий етап характеризується перевіркою наявності основних засобів, запасів, грошових коштів та нематеріальних активів у формі інвентаризації. Аудитор спостерігає за правильністю проведення звірки дебіторської заборгованості та перевіряє її існування. Інвентаризацію основних засобів та запасів ТОВ «АС-Медіа» можна проводити вибіркоким методом, а грошові кошти та дебіторську заборгованість суцільним, оскільки мале підприємство має незначний обсяг елементів. Особливу увагу також слід приділити активам, які перебувають на позабалансових рахунках. Така інвентаризація допомагає визначити нестачі та надлишки активів на підприємстві, прослідкувати за фактичною експлуатацією основних засобів та запасів та виявити помилки в оформленні, згідно з договором, дебіторської заборгованості. На цьому етапі аудитору доцільно використовувати таку аудиторську процедуру, як спостереження, яка може показати компетентність працівників структурних підрозділів підприємства.

На третьому етапі проводиться документальна перевірка операцій з надходження, вибуття, передачі, обороту, ліквідації активів, адже на малому підприємстві часто спостерігається використання власних форм для первинних

документів. В першу чергу в таких ситуаціях внутрішній аудитор звертає увагу на реквізити таких документів, адже у зв'язку з цим операції по первинним документам можуть бути перекручені. Даний етап потребує більшого обсягу часу для вивчення всіх первинних документів. Згідно з практикою внутрішнього аудитора багато проблем виділяється при переоцінці основних засобів та їх амортизації. Перевірка правильності документообігу залежить від компетентності головного бухгалтера підприємства, оскільки він встановлює документообіг, якого дотримуються усі працівники підприємства.

Четвертий етап характеризується визначенням цілей використання активів у здійсненні фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «АС-Медіа». Саме цей етап є головним у визначенні ефективності використання активів досліджуваного суб'єкта господарювання. Також внутрішній аудитор перевіряє доцільність використання активу його призначенню.

На п'ятому етапі відбувається аналіз первинних документів по основним засобам, дебіторській заборгованості, запасам та грошовим коштам. Внутрішній аудитор аналізує технічний стан основних засобів, використання запасів, встановлює рівень забезпеченості ними на підприємстві, прослідковує зв'язок між грошовими коштами та дебіторською заборгованістю, а також встановлює кількість часу, витраченого на виготовлення та розповсюдження продукції підприємства. Такий підхід дасть змогу проаналізувати ефективність використання активів на підприємстві ТОВ «АС-Медіа». На даному етапі використовують процедуру внутрішнього аудиту повноти даних, для розуміння того, що всі дані віднесені до регістрів відповідно первинних документів та прийняті до обробки.

На шостому етапі відбувається узагальнення отриманої інформації у формі, визначеній директором підприємства, або у формі звіту. Висновок охоплює результати проведеного внутрішнього аудиту активів та рекомендації щодо заходів уникнення недоліків, неточностей факту шахрайства.

Ще однією проблемою здійснення внутрішнього аудиту є програма аудиту активів, яка розроблюється більш детально та обширно, що є дуже корисним для великих та середніх підприємств, але не для малих суб'єктів господарювання.

Програму внутрішнього аудиту складають у формі програми процедур, що використовуються під час перевірки на суттєвість. Програма аудиту є [48, ст. 64]:

- переліком інструкцій для аудитора;
- засобом контролю за виконанням дорученої керівником роботи;
- записом використаних аудиторських процедур, цілей аудиту, термінів проведення, обсягів вибірки і принципів відбору.

У додатку М запропоновано удосконалену програму внутрішнього аудиту для малих підприємства основі такого елемента активів, як основні засоби.

При аналізі програми внутрішнього аудиту активів різних галузей та форм власності було виявлено ряд недоліків та неточностей. Серед них можна виділити наступні:

- ✓ відсутність пункту щодо виявлення недоліків в організації та веденні обліку та аудиту активів;
- ✓ відсутність процедур, що виявляють неточності щодо перевірки визнання активів згідно з нормативними документами;
- ✓ відсутність пункту узагальнення результатів внутрішнього аудиту активів.

Отже, для удосконалення програми внутрішнього аудиту активів можна взяти описані вище етапи проведення аудиту разом з описаними аудиторськими процедурами, а також додати розраховану суттєвість та аудиторський ризик. Така програма допоможе детально та в повному обсязі проводити аудит ведення бухгалтерського, податкового та управлінського обліку активів малого суб'єкта господарювання. Оскільки програма внутрішнього аудиту є фундаментальною в роботі аудитора, адже вона включає частину даних, необхідних для підтвердження аудиторського висновку, то вона повинна включати які мають обов'язково бути присутніми в процесі проведення процедури внутрішнього аудиту та показувати правильність ведення обліку.

Ефективність роботи внутрішнього аудитора визначається рівнем виконання поставлених цілей і завдань спрямованих на досягнення такого результату, як

запобігання шахрайству та порушенню на підприємстві. Також до проблем проведення внутрішнього аудиту активів можна віднести [49, ст. 113]:

- недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю активів;
- брак достатнього досвіду внутрішньої аудиторської діяльності;
- недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів;
- відсутність типових форм документів з внутрішнього аудиту активів цілому та окремо по статтях.

Отже, удосконалення методики проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів малого підприємства відіграє одну з найважливіших ролей у фінансово-господарській діяльності суб'єкта господарювання. Це дасть можливість проаналізувати функціональність внутрішнього аудиту на підприємствах малого бізнесу та визначити доцільність служби внутрішнього аудиту. Неефективна діяльність даної служби призведе до скорочення штату та відмови не тільки служби внутрішнього аудиту, але й самої перевірки на користь зовнішнього незалежного аудиту.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

За результатами дослідження організації та методики внутрішнього аудиту ефективності використання активів сформульовано ряд наступних висновків:

1. Від організації внутрішнього аудиту ефективності використання активів на підприємства залежить ефективність функціонування суб'єкта господарювання в цілому. Внутрішній аудит ТОВ «АС-Медіа» знаходиться на середньому рівні, адже аудитори використовують методику внутрішнього аудиту, яка характерна для великих та середніх підприємств.

2. Внутрішній аудит проводиться відповідно сформованого керівником підприємства плану на рік. Перед перевіркою аудитор складає програму, яка містить етапи проведення внутрішнього аудиту, графік та обсяг перевірки. Проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів ґрунтується на отриманні доказів за допомогою аудиторських процедур таких як: анкетування, спостереження, документальна перевірка та фактичний контроль. Було наведено

тести контролю, які використовують аудитори на підприємстві ТОВ «АС-Медіа». По завершенню перевірки внутрішні аудитори складають звіт та надають його керівникові разом із рекомендаціями. За результатами внутрішнього аудиту керівник приймає управлінські рішення та вирішує проблеми, виявлені під час перевірки

3. Було знайдено ряд проблем та недоліків здійснення внутрішнього аудиту ефективності використання активів, серед яких не недосконала методика аудиту для малих підприємств та використання типових форм робочих документів аудиторів характерних для великих підприємств. Автором було розроблено етапи внутрішнього аудиту активів спеціально для малих підприємств та удосконалено програму внутрішнього аудиту основних засобів.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В ході вивчення внутрішнього аудиту ефективності використання активів була освітлена низка запитань, на підставі яких можна зробити наступні висновки:

Ефективне використання активів має значний вплив на фінансові результати підприємства, а також надалі на прийняття вірних управлінських рішень, тому доцільно проводити їх внутрішній аудит якомога частіше. Внутрішній аудит займає головне місце в здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства та в ефективному управлінні ресурсами цього підприємства, тому що внутрішні аудитори зацікавлені у довгостроковій ефективній діяльності підприємства. Висновки внутрішніх аудиторів можуть бути взяті до уваги керівниками не лише при розробці стратегічних рішень, а і в процесі оперативного управління.

Питання внутрішнього аудиту ефективності використання активів досить актуальні на сьогоднішній момент. Основними нормативними документами для внутрішніх аудиторів є: Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту та Стандарти внутрішнього аудиту. На сьогодні нормативна база для підприємств різної структури, обсягу та організаційної форми розроблена не в достатній мірі. Більш детально внутрішній аудит простежується в розрізі державних підприємств. Дану тему досліджують багато вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких є: Назарова К. О., Немченко В. В., Давидов Г. М. та Бутинець Ф. Ф. Неоднозначні думки до підходів та методик проведення внутрішнього аудиту серед практиків та теоретиків призводить до розмежування системи внутрішнього аудиту, тому ця тема досі потребує поглибленого та детального вивчення.

Об'єктом дослідження вибрано ТОВ «АС-Медіа», що займається виробництвом і розповсюдженням газет та журналів по території України та закордон. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «АС-Медіа» дає підстави стверджувати, що за період спостереження даний малий суб'єкт господарювання:

1. має власну торгову марку – SmartPress, що випускає товар на різну тематику, а також співпрацює з світовим лідером PressReader (NewspaperDirect Inc).
2. пропонує каталог видань, якій містить 3000 закордонних газет і журналів по системі PressReader, а також понад 3000 українських та закордонних видань, які доставляються в оригінальному форматі;
3. містить окремий структурний підрозділ – службу внутрішнього аудиту, яка займається контролем активів, власного капіталу і зобов'язань на підприємстві;
4. має, в основному, тенденцію до зростання основних показників балансу, лише у 2017 році спостерігається зменшення. Також у 2018 році коефіцієнти маневреності – 0,33, автономії – 0,55, фінансової залежності – 1,81, покриття – 1,40 і та рентабельність реалізації продукції – 13,03%, що показують здатність підприємства самостійно управляти власними коштами й покривати витрати підприємства та отримувати прибуток.

У дипломній роботі наведено організаційно-інформаційну модель, що дає краще розуміти причини та результати внутрішнього аудиту ефективності використання активів малого суб'єкта господарювання. Ця модель містить питання організації аудиту та його інформаційне забезпечення, що дає змогу попередньо проаналізувати обсяг робіт та першочергові фактори, на які слід звернути увагу для більш ефективного використання активів.

Методика проведення внутрішнього аудиту ефективності використання активів складається з чотирьох основних етапів – планування, проведення аудиту та узагальнення результатів та реалізація результатів аудиту. На першому етапі внутрішні аудиторі розробляють програму перевірки, якою вони керуються під час проведення перевірки. Визначаються відповідальні за проведення внутрішнього аудиту та узгоджуються методи отримання доказів та аудиторські процедури.

Проведення внутрішнього аудиту активів починається з оцінки роботи структурних підрозділів, що відбувається у формі тестів, розроблених аудитором.

Також на цьому етапі аудитор звіряє відповідність бухгалтерських операцій по об'єктах активів первинним документам. Внутрішній аудитор у своїй роботі застосовує різні аудиторські процедури такі як, спостереження, інспектування, запис, проте основною процедурою є інвентаризація.

На останніх етапах здійснюється узагальнення результатів проведеного внутрішнього аудиту, надаються рекомендації та проводяться заходи щодо виправлення знайдених помилок. Відповідальний за аудит складає висновок або звіт у письмовій формі та надає його керівникові підприємства.

Виходячи з методики проведення аудиту ефективності використання активів можна виділити певні проблеми перевірки. Головною проблемою є те, що методика аудиту існує тільки для великих та середніх підприємств, а суб'єкти малого підприємства керуються ними. У дипломній роботі наведено етапи проведення внутрішнього аудиту спеціально для підприємств малого бізнесу та удосконалено програму внутрішнього аудиту. Також немає чіткого розмежування нормативно-правових і законодавчих документів між внутрішнім та зовнішнім аудитом. Керівнику підприємства необхідно проводити. Наведені у дипломній роботі пропозиції удосконалення внутрішнього аудиту повинні забезпечити ефективне використання активів ТОВ «АС-Медіа», економічний розвиток на вітчизняному ринку та здатність конкурувати із світовими лідерами по реалізації преси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андросова О.Ф. Методика аудиту основних засобів і нематеріальних активів та її вплив на якість аудиту / О.Ф. Андросова, К.А. Калугіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 3. – Т. 3. – С. 250-255.
2. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.
3. Аудит : теорія і практика застосування міжнародних стандартів : навч. посіб. / С. П. Петренко, І. М. Пальцун. – [2-ге видання]. – Львів : «Магнолія 2006», 2013. – 520 с.
4. Бескоста Г.М. Розробка концептуальних основ забезпечення контролю якості аудиту дебіторської заборгованості / Г.М. Бескоста // Ефективна економіка. – 2013. – № 9.
5. Бутинець Т. А. Внутрішній аудит основних засобів: виявлення типових порушень в обліку / Т. А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. - 2014. - Вип. 3. - С. 3- 12.
6. Великий Ю.В. Організаційні етапи внутрішнього аудиту на підприємстві / Ю.В. Великий, Є. Г. Юрін // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 24. – С. 53–55.
7. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. – Суми:ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. – 248 с.
8. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 16. – С. 144.
9. Гуцаленко У.О. Внутрішній аудит як складова системи ефективного управління підприємством / У.О. Гуцаленко, Г.В. Причепка // Інноваційна економіка. – 2011. – № 3. – С. 111–114.

10. Давидов Г.М. Аудит: Навч. посіб. – 3-тє вид., стер. – К.Т-во «Знання», ККО, 2002. – 363 с.
11. Державна аудиторська служба України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
12. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
13. Жуков А.В. Сучасні теоретичні засади формування ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства / А.В. Жуков // Бізнесінформ. – 2013. – №1. – С. 228 – 231.
14. Здреник В.С. Проблеми здійснення класифікації фінансових інвестицій підприємств в Україні / В.С. Здреник // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 60–65.
15. Каменська Т. О. Внутрішній аудит. Сучасний погляд : монографія / Т. О. Каменська; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Інформ.-аналіт. агентство, 2010. – 499 с.
16. Коблянська Г.Ю. Оцінка ефективності функціонування служби внутрішнього аудиту / Г.Ю. Коблянська, М.О. Вовк // Облік і фінанси АПК. – 2011. – Вип.2. – С. 77 – 81.
17. Коваль М. І. Нетреба Ю. О. Удосконалення обліку, аналізу та аудиту готівкових розрахунків підприємства/М. І. Коваль Ю. О. Нетреба //Наукові праці МАУП, 2013, вип. 2(37), с. 18–23.
18. Колос І.В. Концептуальна модель внутрішнього аудиту на підприємстві/ І.В. Колос, Н. Й. Радіонова. // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(1).
19. Кудирко О.М. Внутрішній аудит в Україні: сутність, проблеми розвитку та шляхи їх усунення / О.М. Кудирко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 5. – С. 186–198.
20. Лищенко О. Г. Управління дебіторською заборгованістю підприємства / О. Г. Лищенко // Економічні науки. – 2010. – №6. – С. 204–209.

21. Макаренко А.П. Організація і методика аудит: навч. метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г. М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 190 с.
22. Марченко Д. М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств / Д. М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 2. — С. 163-171.
23. Меліхова Т.О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ф.О. Гавриленко. Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — № 2. — С. 24—32.
24. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www.iaa.org.ua/wp-content/uploads/2013/08/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf>
25. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063
26. Міжнародний стандарт фінансової звітності № 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_023
27. Міжнародний стандарт фінансової звітності № 13 «Оцінка справедливої вартості» [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_068
28. Назарова К. О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія / К.О. Назарова. — К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. — 464 с.
29. Немченко В. В. Практичний курс внутрішнього аудиту: підручник / В. В. Немченко, В. П. Хомутенко, А. В. Хомутенко; за ред. В. В. Немченка; Одеська нац. акад. харчових технологій, Одеський держ. екон. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с.
30. Никонович М.О. Аудит : підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько ; за ред. Є.В. Мниха. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. — 748 с.

31. Облік видів економічної діяльності: навч. посіб / за ред. І. О. Гура. — К.: Знання, 2004. — 541 с.
32. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика : навч. посіб. /М. Ф. Огійчук, І. Т. Новікова, І. І. Рагуліна. - К.: Алерта, 2010. - 583 с.
33. Олійник С.О. Аудит операцій з грошовими коштами. /Науковий огляд. –2017. – № 9(41). – С. 1–9.
34. Основи аудиту. С. І. Дерев'янка, С. О. Олійник, Н. П. Кузик, О. М. Ганяйло. / Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
35. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
36. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
37. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги фінансової звітності»: Наказ Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
38. Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту»: Наказ Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1195-11>
39. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
40. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси»: Наказ Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

41. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>
42. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
43. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>
44. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту»: Наказ Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>
45. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
46. Про інвестиційну діяльність: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
47. Сафонов Т.І. Поняття і сутність внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / Т.І. Сафонов //Науково-практичне видання Незалежний аудитор. – 2013. - №4 (II). – С.64-68.
48. Сахарцева І. І. Теоретико-методологічні аспекти формування програм аудиту : [монографія] / І. І. Сахарцева. - К. : Кондор, 2005. - 374 с.
49. Сердюк О. Проблеми аудиту фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва / О. Сердюк // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 1. – С. 111–114.
50. Стояненко І. В. Особливості управління нематеріальними активами підприємства // Молодий вчений, 2014. – № 7(10). – Ч. 2. – С. 82-85
51. Шульга А. В. Організація служби внутрішнього аудиту і методика його проведення / А.В. Шульга, О.А. Топоркова // Вісник Дніпропетровського

національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. - Д., 2012. - Вип. 42. - С. 341-345.

52. Яценко В. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення // Вісник Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – Черкаси, 2012. – № 22. – С. 3–7.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» за ЄДРПОУ _____ Дата (рік, місяць, число) _____
 Територія м. Київ за КОАТУУ _____
 Організаційно-правова форма господарюванн Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____
 Вид економічної діяльності Видання газет за КВЕД _____
 Середня кількість працівників 17
 Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком
 Адреса, телефон вулиця Нижньоюрківська, буд. 9, м. Київ, 04080 (044)5000506

КОДИ		
2019	01	01
34821562		
8039100000		
240		
58.13		

1. Баланс

на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	900,9	1187,0
первісна вартість	1011	6214,9	6472,3
Знос	1012	(5314,0)	(5185,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	30,1	26,7
Усього за розділом I.	1095	931,0	1213,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	39,7	60,8
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	494,3	643,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	165,5	289,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	259,3	1026,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	79,0	22,8
Усього за розділом II.	1195	1037,8	2042,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	1968,8	3256,5

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1515,4	1515,4
Додатковий капітал	1410	-	214,8

Продовження додатку А

Резервний капітал	1415	-	-
Нерозділений прибуток (непокритий збиток)	1420	30,1	69,7
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом І.	1495	1545,5	1799,9
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	43,8	-
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	213,0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	50,3	67,6
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	34,6	215,1
розрахунками з оплати праці	1630	17,4	75,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	321,0	885,0
Усього за розділом ІІІ.	1695	423,3	1456,6
ІV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
БАЛАНС	1900	1968,8	3256,5

2. Звіт про фінансові результати

на 31 грудня 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3075,0	2341,5
Інші операційні доходи	2120	79,0	46,6
Інші доходи	2240	34,2	21,6
Разом доходи (200+2120+2240)	2280	3188,2	2409,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1851,3)	(1304,9)
Інші операційні витрати	2180	(934,5)	(1056,3)
Інші витрати	2270	(1,8)	(-)
Разом витрати (2050+2180+2270)	2285	(2787,6)	(2361,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	400,6	48,5
Податок на прибуток	2300	72,1	8,7
Чистий прибуток (збиток) (2290-2300)	2350	328,5	39,8

Керівник

Головний бухгалтер

О. Дикусаров

М. Єщенко

Додаток Б

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ _____

Територія м. Київ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарюванн Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності Видання газет за КВЕД _____

Середня кількість працівників 19

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Нижньоюрківська, буд. 9, м. Київ, 04080 (044)5000506

КОДИ		
2018	01	01
34821562		
8039100000		
240		
58.13		

1. Баланс

на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1701,9	900,9
первісна вартість	1011	3269,1	6214,9
Знос	1012	(1567,2)	(5314,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	30,1
Усього за розділом I.	1095	1701,9	931,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37,4	39,7
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	687,6	494,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	120,7	165,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	855,1	259,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	32,8	79,0
Усього за розділом II.	1195	1733,6	1037,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	3435,5	1968,8

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1515,4	1515,4
Додатковий капітал	1410	184,7	-

Продовження додатку Б

Резервний капітал	1415	-	-
Нерозділений прибуток (непокритий збиток)	1420	923,6	30,1
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I.	1495	2623,7	1545,5
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	-	43,8
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	89,4	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	26,5	50,3
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	140,8	34,6
розрахунками з оплати праці	1630	50,1	17,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	505,0	321,0
Усього за розділом III.	1695	811,8	423,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
БАЛАНС	1900	3435,5	1968,8

2. звіт про фінансові результати

на 31 грудня 2017 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2341,5	4051,2
Інші операційні доходи	2120	46,6	36,2
Інші доходи	2240	21,6	22,9
Разом доходи (2000+2120+2240)	2280	2409,7	4110,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1304,9)	(2033,2)
Інші операційні витрати	2180	(1056,3)	(1829,4)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050+2180+2270)	2285	(2361,2)	(3862,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	48,5	247,7
Податок на прибуток	2300	8,7	44,6
Чистий прибуток (збиток) (2290-2300)	2350	39,8	203,1

Керівник

Головний бухгалтер

О. Дикусаров

М. Єщенко

Додаток В

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____

Територія м. Київ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарюванн Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності Видання газет за КВЕД _____

Середня кількість працівників 16

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Нижньоюрківська, буд. 9, м. Київ, 04080 (044)5000506

КОДИ		
2017	01	01
34821562		
8039100000		
240		
58.13		

1. Баланс

на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	862,1	1701,9
первісна вартість	1011	1632,7	3269,1
Знос	1012	(770,6)	(1567,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I.	1095	862,1	1701,9
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	90,7	37,4
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	97,2	687,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	74,6	120,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	563,8	855,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	12,9	32,8
Усього за розділом II.	1195	839,2	1733,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	1701,3	3435,5

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1515,4	1515,4
Додатковий капітал	1410	-	184,7

Продовження додатку В

Резервний капітал	1415	-	-
Нерозділений прибуток (непокритий збиток)	1420	(129,7)	923,6
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I.	1495	1385,7	2623,7
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	89,4
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	8,2	26,5
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	140,8
розрахунками з оплати праці	1630	17,9	50,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	289,5	505,0
Усього за розділом III.	1695	315,6	811,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
БАЛАНС	1900	1701,3	3435,5

2. звіт про фінансові результати

на 31 грудня 2016 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4051,2	2310,9
Інші операційні доходи	2120	36,2	40,3
Інші доходи	2240	22,9	20,1
Разом доходи (2000+2120+2240)	2280	4110,3	2371,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2033,2)	(1523,7)
Інші операційні витрати	2180	(1829,4)	(732,2)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050+2180+2270)	2285	(3862,6)	(2255,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	247,7	115,4
Податок на прибуток	2300	44,6	20,8
Чистий прибуток (збиток) (2290-2300)	2350	203,1	94,6

Керівник
Головний бухгалтер

О. Дикусаров
М. Єщенко

Додаток Г

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ _____

Територія м. Київ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності Видання газет за КВЕД _____

Середня кількість працівників 17

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Нижньоюрківська, буд. 9, м. Київ, 04080 (044)5000506

КОДИ		
2016	01	01
34821562		
8039100000		
240		
58.13		

1. Баланс

на 31 грудня 2015 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1025,6	862,1
первісна вартість	1011	1359,3	1632,7
Знос	1012	(333,7)	(770,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I.	1095	1025,6	862,1
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	34,5	90,7
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	52,1	97,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25,9	74,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	203,8	563,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	12,9
Усього за розділом II.	1195	316,3	839,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	1341,9	1701,3

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1515,4	1515,4
Додатковий капітал	1410	-	-

Продовження додатку Г

Резервний капітал	1415	-	-
Нерозділений прибуток (непокритий збиток)	1420	(243,5)	(129,7)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I.	1495	1271,9	1385,7
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5,9	8,2
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	9,4	17,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	54,7	289,5
Усього за розділом III.	1695	70,0	315,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
БАЛАНС	1900	1341,9	1701,3

2. звіт про фінансові результати

на 31 грудня 2015 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2310,9	1987,3
Інші операційні доходи	2120	40,3	12,6
Інші доходи	2240	20,1	35,4
Разом доходи (2000+2120+2240)	2280	2371,3	2035,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1523,7)	(1396,3)
Інші операційні витрати	2180	(732,2)	(527,4)
Інші витрати	2270	(-)	(1,2)
Разом витрати (2050+2180+2270)	2285	(2255,9)	(1924,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	115,4	110,4
Податок на прибуток	2300	20,8	19,9
Чистий прибуток (збиток) (2290-2300)	2350	94,6	90,5

Керівник
Головний бухгалтер

О. Дикусаров
М. Єщенко

Додаток Д

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «АС-Медіа» Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ _____

Територія м. Київ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності Видання газет за КВЕД _____

Середня кількість працівників 14

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Нижньоюрківська, буд. 9, м. Київ, 04080 (044)5000506

КОДИ		
2015	01	01
34821562		
8039100000		
240		
58.13		

1. Баланс

на 31 грудня 2014 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801006

АКТИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	623,9	1025,6
первісна вартість	1011	695,1	1359,3
Знос	1012	(71,2)	(333,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I.	1095	623,9	1025,6
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	58,3	34,5
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47,6	52,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом:	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	25,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	80,9	203,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II.	1195	186,8	316,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	810,7	1341,9

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1515,4	1515,4
Додатковий капітал	1410	-	-

Продовження додатку Д

Резервний капітал	1415	-	-
Нерозділений прибуток (непокритий збиток)	1420	(759,3)	(243,5)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I.	1495	756,1	1271,9
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7,2	5,9
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	15,6	9,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	31,8	54,7
Усього за розділом III.	1695	54,6	70,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
БАЛАНС	1900	810,7	1341,9

2. Звіт про фінансові результати

на 31 грудня 2014 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1987,3	1028,9
Інші операційні доходи	2120	12,6	7,3
Інші доходи	2240	35,4	8,4
Разом доходи (2000+2120+2240)	2280	2035,3	1044,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1396,3)	(765,9)
Інші операційні витрати	2180	(527,4)	(187,1)
Інші витрати	2270	(1,2)	(-)
Разом витрати (2050+2180+2270)	2285	(1924,9)	(953,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	110,4	91,6
Податок на прибуток	2300	19,9	16,5
Чистий прибуток (збиток) (2290-2300)	2350	90,5	75,1

Керівник

Головний бухгалтер

О. Дикусаров

М. Єщенко

Додаток Е

Характеристика чинної нормативно - правової бази з теми дослідження

№ пор.	Нормативний документ	Питання, що розкривають окремі аспекти теми курсової роботи
1	Наказ «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» від 04.10. 2011 р. № 1247	Ці Стандарти визначають єдині підходи до організації та проведення внутрішнього аудиту, підготовки аудиторських звітів, висновків та рекомендацій у міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.
2	Наказ «Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту» від 29.09.2011 р. № 1217	Цей Кодекс - задекларована в принципах система моральних і професійних цінностей та правил поведінки працівників підрозділу внутрішнього аудиту або посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо здійснення внутрішнього аудиту і щодо яких ними добровільно взяті зобов'язання на їх дотримання у професійній діяльності.
3	Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 18-22	Цей Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.
4	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.11.2018 р. № 996-ХІV	Цей Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
5	Міжнародний стандарт фінансової звітності № 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» від 01.01.2012 р. № 929_023	Мета МСФЗ № 5 полягає у визначенні бухгалтерського обліку активів, утримуваних для продажу, та поданні і розкритті інформації щодо припиненої діяльності.
6	Міжнародний стандарт фінансової звітності № 13 «Оцінка справедливої вартості» від 01.01.2013 р. № 929_068	Цей МСФЗ визначає справедливу вартість, містить концептуальну основу оцінювання справедливої вартості та вимагає розкривати інформацію про оцінки справедливої вартості.
7	Наказ «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги фінансової звітності»» від 07.02.2013 р. № 73	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.
8	Наказ «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби»» від 27.04.2000 р. № 92	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності.
9	Наказ «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 8 «Нематеріальні активи»» від 18.10.1999 р. № 242	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про нематеріальні активи і незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

Продовження додатку Е

10	Наказ «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси»» від 20.10.1999 р. № 246	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності.
11	Наказ «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість»» від 08.10.1999 р. № 237	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності.

Огляд спеціальної літератури з теми дослідження

№ пор.	Джерело	Проблемні питання, що розкрито в статті (монографії, тезах тощо) та стосуються окремих аспектів теми курсової роботи
1	Назарова К. О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія / К.О. Назарова. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. – 464 с.	У монографії висвітлено еволюцію аудиту, його соціально-економічний потенціал та ефективність. Розкрито перехід аудиту на стадію соціальної відповідальності. Визначено перспективи взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту та напрями удосконалення її методологічного забезпечення.
2	Каменська Т. О. Внутрішній аудит. Сучасний погляд : монографія / Т. О. Каменська ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Інформ.-аналіт. агентство, 2010. – 499 с.	Розкрито економічну сутність внутрішнього аудиту. Запропоновано концептуальну модель внутрішнього аудиту, яка поєднує ієрархічну корпоративну й особистісну збалансовані системи показників за шістьма взаємопов'язаними аспектами діяльності підприємства
3	Давидов Г.М. Аудит: Навч. посіб. – 3-тє вид., стер. – К:Т-во «Знання», ККО, 2002. – 363с	Висвітлено сутність аудиту, його предмет і метод, а також етапи та процедури аудиту як внутрішнього так і зовнішнього.
4	Основи аудиту. С. І. Дерев'яно, С. О. Олійник, Н. П. Кузик, О. М. Ганяйло. / Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.	Викладені організаційні засади аудиторської діяльності, її правового та інформаційного забезпечення, наведена методика внутрішнього аудиту та оцінювання стану підприємницької діяльності.
5	Немченко В. В. Практичний курс внутрішнього аудиту: підручник / В. В. Немченко, В. П. Хомутенко, А. В. Хомутенко; за ред. В. В. Немченка; Одеська нац. акад. харчових технологій, Одеський держ. екон. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с.	Викладено методику та особливості проведення внутрішнього аудиту підприємств різних галузей народного господарства і різних видів діяльності, а також розкрито нормативно-правове забезпечення аудиту.
6	Никонович М.О. Аудит : підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько ; за ред. Є.В. Мниха. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 748 с.	Розкрито найважливіші питання сучасного аудиту, та ґрунтовно висвітлено методичне забезпечення аудиту, його методи, організація, та інформаційна база, а також методика аудиту фінансової звітності господарюючих суб'єктів.
7	Сафонов Т.І. Поняття і сутність внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / Т.І. Сафонов //Науково-практичне видання Незалежний аудитор. – 2013. - №4 (II). – С.64-68	Розглядається питання визначення поняття і сутності внутрішнього аудиту з урахуванням поглядів провідних вітчизняних науковців, а також необхідність його уточнення у зв'язку з розширенням переліку виконуваних ним функцій.
8	Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.	Розкриває теоретичні основи аудиту на базі передового досвіду розвитку аудиту в Україні, а також світового і європейського досвід у розвитку аудиту.
9	Марченко Д. М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств / Д. М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2. – С. 163-171.	Досліджено систему внутрішнього контролю та оцінено її здатність вирішити проблему забезпечення зниження витрат на виробництво готової продукції. Доведено, що на підприємствах система внутрішнього контролю не завжди організована належним чином.

Додаток 3

Показники структури і динаміки активів ТОВ «АС-Медіа»

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Питома вага %					Зміна показників							
						2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	у 2015 році		у 2016 році		у 2017 році		у 2018 році	
											Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)	Абс. (тис. грн.)	Від. (%)
Необоротні активи, в т.ч:	1025,6	862,1	1701,9	931,0	1213,7	100	100	100	100	100	-163,5	84,1	839,8	197,4	-770,9	54,7	282,7	130,4
основні засоби	1025,6	862,1	1701,9	900,9	1187,0	100	100	100	96,8	97,8	-163,5	84,1	839,8	197,4	-801,0	52,9	286,1	131,8
інші необоротні активи	-	-	-	30,1	26,7	-	-	-	3,2	2,2	-	-	-	-	-	-	-3,4	88,7
Оборотні активи, в т.ч:	316,3	839,2	1733,6	1037,8	2042,8	100	100	100	100	100	522,9	265,3	894,4	206,6	-695,8	59,9	1005,0	196,8
запаси	34,5	90,7	37,4	39,7	60,8	10,9	10,8	2,2	3,8	3,0	56,2	262,9	-53,3	41,2	2,3	106,1	21,1	153,1
дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	52,1	97,2	687,6	494,3	643,2	16,6	11,6	39,7	47,6	31,5	45,1	186,6	590,4	707,4	-193,3	71,9	148,9	130,1
інша поточна дебіторська заборгованість	25,9	74,6	120,7	165,5	289,1	8,2	8,9	7,0	15,9	14,1	48,7	288,0	46,1	161,8	44,8	137,1	123,6	174,7
гроші та їх еквіваленти	203,0	563,8	855,1	259,3	1026,9	64,3	67,2	49,3	25,0	50,3	360,8	277,7	291,3	151,7	-595,8	30,3	767,6	396,0
інші оборотні активи	0	12,9	32,8	79,0	22,8	-	1,5	1,8	7,7	1,1	12,9	-	19,9	254,3	46,2	240,9	-56,2	28,9

Додаток И

Анкета якості роботи служби внутрішнього аудиту «АС-Медіа» за 6 місяців 2018 року

	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
Кількість внутрішніх аудиторів:						
всього	4	4	3	4	4	4
прибуло	1	0	0	1	0	0
вибуло	0	0	1	0	0	0
Середня кількість годин витрачених на виконання завдання						
1 аудитором	44	15	29	64	42	23
2 аудитором	39	15	31	51	40	37
Якість виконання завдання службою внутрішніх аудиторів (0-5 балів)	2	3	3	3	4	3
Взаємозв'язок з іншими підрозділами (0-5 балів)	1	3	3	4	2	4
Підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів (0-5 балів)	0	0	0	0	0	0
Використання достатньої кількості аудиторських процедур (0-5 балів)	2	3	3	3	3	3
Вплив результатів внутрішнього аудиту на економічно вигідне управлінське рішення(0-5 балів)	2	3	3	4	4	3
Новий підхід до виконання завдання (0-5 балів)	0	0	0	1	0	0

Додаток К

Тести контролю розроблені службою внутрішніх аудиторів ТОВ «АС-Медіа» щодо активів

№ п/п	Зміст питання	Зміст відповіді	Висновки внутрішнього аудитора
1	Чи здійснено класифікацію основних засобів, нематеріальних активів на групи?	Ні	Можливі помилки при нарахуванні амортизації
2	Чи обґрунтовані способи нарахування амортизації по об'єктах основних засобів та необоротних активів?	Способи обрані, але не обґрунтовані	Велика ймовірність помилок в обліку при використанні різних способів
3	Чи організовано ефективний аналітичний облік основних засобів та нематеріальних активів?	Аналітичний облік здійснюється по об'єктах	Перевірити рахунки аналітичного обліку
4	Чи виділяється ПДВ окремим рядком в усіх розрахунково-платіжних документах?	ПДВ виділяється	Перевірити окремі розрахунково-платіжні документи
5	Чи обрані методи оцінки та обліку на рахунках запасів в обліковій політиці?	Обрані методи відповідають фактично використовуваним	Перевірити оцінку запасів в документах
6	З якою періодичністю звіряються дані аналітичного і синтетичного обліку по запасам?	Наприкінці року	Існує ймовірність викривлення періодичної звітності
7	Чи заключаються договори з постачальниками та замовниками преси?	Так	Перевірити наявність та зміст договорів
8	Чи оформлюються договори згідно законодавства?	Так	Перевірити реквізити договорів
9	Чи достатньо запасів надається для виготовлення газет і журналів?	Так	Перевірити матеріально відповідальних осіб та провести інвентаризацію
10	Як регулярно обробляються і відображаються в обліку виписки банку?	Виписки відображаються на 3 день	Можливі помилки в кореспонденції рахунків
11	Чи перевіряється відповідних даних регістрів з обліку грошових коштів та розрахунків?	Кожного місяця	Облік грошових коштів та розрахунків задовільний

Програма внутрішнього аудиту елементів активів ТОВ «АС-Медіа»

№ пор.	Перелік перевіряємих питань та (або) аудиторських процедур за розділами аудиту	Спосіб проведення	Період проведення	Звітні та робочі документи аудитора	Примітки
1	2	3	4	5	6
Аудит запасів					
1	Перевірити фактичну наявність запасів	Суцільний	22.04.2018	Акт перевірки фінансово-господарської діяльності	
2	Перевірити повноту оприбуткування запасів за наявності документів, які підтверджують їх придбання: звірка господарських договорів, накладних, фактур тощо та облікових регістрів на предмет ідентичності ряду показників: номенклатури, ціни, кількості, дат оприбуткування	Вибірковий	24.04.2018	Аналіз перевірки оприбуткування запасів	
3	Звірити правильність оформлення надходження та списання запасів:	Вибірковий	27.04.2018	Аналіз накладних	
4	Перевірити законність списання запасів при втратах	Вибірковий	27.04.2018	Аналіз перевірки актів на списання	
5	Перевірити достовірність інформації про запаси що відображаються у примітках до фінансової звітності згідно з нормами П(с)БО 9	Вибірковий	28.04.2018	Аналіз приміток до фінансової звітності	
6	Перевірити правильність відображення в обліку операцій зі списання запасів	Суцільний	29.04.2018	Аналіз документів на списання	
Аудит дебіторської та кредиторської заборгованості					
1	Контроль наявності, якості та реєстрації укладених договорів;	Вибірковий	29.10.2018	Акт перевірки фінансово-господарської діяльності	
2	Звірка залишків по розрахунках за даними синтетичного й аналітичного обліку	Вибірковий	30.10.2018	Акт перевірки фінансово-господарської діяльності	
3	Перевірка правильності створення і використання резерву сумнівних боргів;	Вибірковий	1.11.2018	Акт перевірки резерву сумнівних боргів	
4	Контроль повноти й реальності відображення господарських операцій по безготівкових розрахунках у первинних документах	Суцільний	2.11.2018	Акт перевірки каси	
5	Перевірка безнадійної дебіторської та кредиторської заборгованості	Вибірковий	3.11.2018	Акт перевірки заборгованості	

Удосконалена програма внутрішнього аудиту

Кількість аудиторів

2

Період внутрішнього аудиту

5.03.2019-27.03.2019

Об'єкт внутрішнього аудиту

Основні засоби

№ пор.	Перелік перевіряємих питань за розділами внутрішнього аудиту	Спосіб проведення	Період проведення	Аудиторські процедури	Примітки
1	Перегляд нормативних актів щодо основних засобів	-	5.03.19. - 6.03.19	Оцінка	
2	Перевірка законності документального оформлення руху, наявності та вибуття основних засобів на підприємстві	Суцільний	7.03.19 – 11.03.19	Інспектування, аналіз, спостереження, документальна перевірка	
3	Фактична перевірка наявності, використання та стану основних засобів	Суцільний	12.03.19 – 18.03.19	Інвентаризація, анкетування, інтерв'ювання	
4	Перевірка достовірності первинних документів оприбуткування основних засобів, аналітичних та синтетичних рахунків	Вибірковий	19.03.19 – 20.03.19	Документальна перевірка, перерахунок	
5	Перевірка правильності оформлення облікових регістрів та правильне віднесення сум по основним засобам у фінансову звітність	Вибірковий	21.03.19- 22.03.19	Документальна перевірка, інспектування, перерахунок	
6	Узагальнення результатів внутрішнього аудиту та надання рекомендацій	-	25.03.19 – 27.03.19	Аналіз	

Директор ТОВ «АС-Медіа»

ПБ